

Munkatársak és Adóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 8

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Munkatársak 6-10. 8-53

NAPILÓ

Előfizetés és belső

egy évre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 6.

KEDD

211. SZÁM

Ezeröttszáz diplomata vesz részt a há-
gai nemzetközi kormánykonferencián

Három álláspont fog összeütközni az értekezleten

Marinkovics külügyminiszter Hágában tanácskozik
Brianddal

Hágából jelentik: A nemzetközi jóvátételi kormánykonferencia kedden ül össze Hágában.

Mióta köztudomásúvá vált, hogy Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország felelős vezetői nemcsak rövid formásági aktusra jönnek össze Hollandiában, hanem hogy

a jóvátételi kormánykonferencián nemzetközi szempontokból fontos nyilatkozatok, állásfoglalások, diplomáciai viták, esetleg döntő jelentőségű határozatok is várhatók

az egész politikai, pénzügyi és közgazdasági világ figyelmébe Hága felé fordul.

A versaillesi béke Németországra azt a köteleességet róta, hogy volt ellenfeleinek háborús jóvátételt fizessen. Viszont a volt antant-hatalmak Spaaban megállapodtak arra vonatkozólag, hogy a Németország által fizetendő jóvátétel milyen klucs szerint osszák fel egymás között? De, hogy tulajdonképpen mennyi legyen a Németország által fizetendő összeg s milyen formában történjen a fizetés, ez a kérdés véglegesen máig sincs megállapítva. Miután pedig Franciaország a maga háborús adósságát Amerikával és Angliával szemben, valamint az angolok Amerikával szemben részben a német jóvátételből akarják fedezni, elodáztatatlanná vált a német jóvátétel kérdésének végleges rendezése. Az ismert Dawes-tervezet sem tudta ezt a problémát definitív rendezni, ezért a nagyhatalmak kormányai most a hágai konferencián kísérik meg a jóvátételi kérdés végleges megoldását. Egy nagy bankcsoport kapott megbízást arra, hogy a jóvátételi probléma pénzügyi kérdéseinek megoldására alkalmas tervezetet dolgozzon ki. A bankárok megbízásából Owen Young közismert amerikai bankár terjesztette ezt a nagyszabású tervezetet a nagyhatalmak elé. Ez az úgynevezett: »Young-féle tervezet.«

A hágai kormánykonferencia legfontosabb teendője tehát a Young-tervezet megtárgyalása.

De a Young-tervezet politikai kérdéseket is érint, a hágai nemzetközi jóvátételi kormánykonferencia tehát három nagy albizottságot fog alakítani: jogi s egyben politikai, pénzügyi s liquidációs bizottságot. E három bizottságnak a plenáris üléseken tulajdonképpen az a feladata, hogy kísérletet tegyen a világháború végleges liquidálására a volt antant hatalmak és Németország között.

A hágai konferencia politikai kérdései között legfontosabb szerepet játszik a Rajnavidek kiürítésének és a nyilván rövidesen a megszállástól mentesített Rajnavidek ellenőrzésének a kérdése. A Young-tervezet szerint ugyanis

a németeknek szeptember 1-től kezdődőleg nem kellene a Rajnavidek megszállásának költségeit viselniük.

Ez pedig azt jelenti, hogy a Young-tervezet elfogadása esetén a volt antant hatalmaknak a Rajnavideket fel kellene oldaniuk a megszállás alól.

A Young-tervezet tárgyalásának előfeltétele volt, hogy Franciaország előbb rendezze a maga háborús adósságát Angliával és Amerikával szemben. A hágai tanácskozásoknak ez az »előfeltétele«, mint ismeretes, megtörtént, amennyiben a francia szenátus, ha csekély szótöbbséggel is, de megszavazta az úgynevezett washingtoni egyezményt és így ratifikálta a francia kormányt Angliával és Amerikával kötött adósságrendező megállapodásait.

A nemzetközi jóvátételi kormánykonferencia annál érvendesebb, mert

a Young-tervezet tulajdonképpen egy nagy békeprogramot foglal magában.

Az internacionális szolidaritás megteremtésére meg akarja valósítani a nemzetközi bankot, rendezni akarja az európai államok egymásközi viszonyát,

rendezni akarja a politikai világnak a pénzügyi világgal, pénzügyi világnak a közgazdasági világgal való kapcsolatát, egyszóval Európa stabilizációjára törekszik.

Azonban a Young-tervezet — csak tervezet. Sőt, amint néhány nappal ezelőtt Lloyd Georgenak Snowden pénzügyminiszterrel folytatott vitájából kitűnik, nem is olyan nagy a valószínűsége annak, hogy a Young-tervezetből egykönnyen nemzetközi megállapodás jöjjön létre. S ha az érdekelt kormányok most a hágai tanácskozáson elvileg hozzájárulnának is a Young-tervekhez, akkor is előbb egy szakértő-konferenciának kellene a Dawes-tervről a Young-tervre való átmenetet kidolgoznia. Csak ennek megtörténte után következhetne be a Young-tervek végleges elfogadása. Ugy hogy a nemzetközi konferencia kisebb-nagyobb megszakításokkal nem 14 napig, de esetleg több hónapig is eltarthat.

Egy azonban bizonyos és pedig az, hogy ha bármely részről kifogásolják is a Young-tervezetet, annak teljes elejtése lehetetlenség, mert hiszen a jóvátételi kérdés — mely minden politikai konfliktusnak, esetleg magának a világháborúnak is a kut forrása lehet — első-sorban pénzügyi kérdés.

Határtalan lelkesedéssel fogadták
a Graf Zeppelint Amerikában

A heves szélvihar miatt csak másodsorra sikerült a léghajónak leszállni Lakehurstben hajnali három órakor — A léghajó 9255 kilométert tett meg 94 óra alatt — A Graf Zeppelin potyautását fogvatartják, amíg az első gőzös elindul Európába

Eckener rendkívül meg van elégedve az oceáni ut
eredményével

Newyorkból jelentik: Amerikai időszámítás szerint vasárnap este 9 óra 50 perckor, közép-európai időszámítás szerint

tíz perccel hajnali három óra előtt a Graf Zeppelin sűrűn leszállott a lakehursti repülőtéren.

A léghajó este hét órakor jelent meg először a lenyugvó nap fényében a lakehursti repülőtér horizontján.

A repülőtéren összegyűlt több százezerfőnyi tömeg lelkesedése a léghajó megjelenésekor nem ismert határt.

A környező magaslatok tele voltak emberekkel, sőt még a hangárok tetejét is megszállták a kíváncsiak. A kivézenyelt rendőrség és katonaság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta a rendet fenntartani. A Graf Zeppelin előbb néhány kört írt le a lakehursti repülőtér felett, majd félnyolckor megkísérelte a leszállást. Ebben a pillanatban a tömeg áttörte a kordont és ellepte az egész repülőtérrel. A léghajó egyre lejjebb ereszkedett és a repülőtérré kirendelt légvérség már-már megragadta a léghajó köteleit, amikor

Eckener közölte, hogy a nagy szélvihar miatt egyelőre még nem száll le, hanem előbb Newyork fölé látogat el,

ahonnan este kilenc órára érkezik vissza Lakehurstbe, számolva azzal, hogy addig a heves szél lecsillapodik és a leszállás könnyebben fog menni. A Graf Zeppelin újra a magasha emelkedett és eltűnt Newyork irányában.

Alig egy órai ut után a léghajó ismét megjelent

Hágában tehát nem egy-két formális ülésről lesz most szó, hanem alapos diplomáciai »csatára« van kilátás, — körülbelül 1500 államférfiu részvételével.

A német delegáció élén négy miniszter áll: Stressemann, Curtius, Hilferding és Wirth dr. A francia delegáció Briand vezetésével érkezett meg.

A jugoszláv delegáció, amelyet Marinkovics Voja dr. külügyminiszter vezet, hétfőn délután érkezett meg Hágába. A hétfői nap folyamán jöttek meg a francia, görög, román és lengyel delegációk is.

A jóvátételi delegátusok megérkezésük után a számukra előre kibérelt apartamentokban szálltak meg. Marinkovics Voja dr. külügyminiszter, a jugoszláv jóvátételi delegáció élén utközben két órát töltött Párisban, majd folytatta útját Hága felé, ahová Briand a francia delegációval már megérkezett.

Marinkovics dr. valószínűleg még a keddi nap folyamán találkozni fog Hágában Brianddal. A jugoszláv külügyminiszternek ez lesz az első megbeszélése az új francia miniszterelnökkel.

A konferencián három álláspont fog összeütközni.

A franciák a Young-tervezet elfogadását kívánják és biztosítékot kérnek a Rajnavidek kiürítése fejében.

Ezzel szemben az angol felfogás szerint, amelyet Snowden kincstári kancellár fog képviselni,

a Young-tervezetet módosítani kell, amint azt a kisantant kéri.

A harmadik álláspont a németeké, akik szerint

csak akkor lehet tárgyalásokba bocsátkozni, ha már előre biztosítják a Rajnavidek kiürítését.

Hétfőn este a delegátusok értekezletre ültek össze, hogy a napirendre kerülő kérdéseket előkészítsék és azok gyors lefolyását biztosítsák, mert

a delegációk vezetői azt óhajtják, hogy az értekezlet augusztus 15-ikéig befejeződjék,

amire azonban kevés kilátás van.

a lakehursti repülőtéren és 9 óra 50 perckor megtörtént a leszállás.

Newyork felett már teljes sötétségben repült el a Graf Zeppelin, amelyet newyorki utján egész repülőraj kísért, hogy az amerikai nép nevében üdvözölje a léghajót. A newyorki kikötőben névszörök világitották meg a hatalmas hajótestet, úgyhogy egész Newyork láthatta a léghajó. A Graf Zeppelin a Manhattan felzúgott déli része felett repült el és az uccákon, valamint a háztetőkön összegyülekezett óriási tömeg lelkes hurrázzal fogadta.

A léghajó Friedrichshafen és Lakehurst között 94 óra 1 perc alatt tette meg az 5331 mérföldes utat 80 kilométeres óránkénti átlagsebességgel.

A vámvizsgálatot és az utlevélformaságokat hamar elintézték és ezután a léghajó utasai elhagyták a Graf Zeppelint. Az ingvenutast a bevándorlási tisztviselők rögtön kihallgatták, majd nyomban Gloucesterbe (Newyersey) vitték, ahol

a potyautas addig fogva marad, amíg az első Európába induló gőzös elhagyja a kikötőt.

Eckener dr. és a léghajó tisztjei nem voltak hajlandók megmondani a potyautas nevét, nehogy ezáltal érdemtelen hírnévhez juttassák. Az utasok azonban elmondották, hogy

a potyautas Buskow Albert 18 éves düsseldorfi születési állítólagos péklegény.

A potyautast a léghajón bezárták egy kabinba mert

Eckener dr. félt attól, hogy valami gázfógot követ el a fedélzetén. Az utasok szerint Eckener rendkívül fel volt bűszülve, amikor rövidesen az indulás után jelentették neki, hogy megtalálták a potyautást.

A Graf Zeppelinről először Wilkins, a híres észak-

hosszú ideig követezt az 193. de az utolsó negyven óra ismét utálatos volt.

A golfáramlat felett, hol odaról, hol alólról kapott el bennünket a szél. Friedrichshafenről Lakehurstig addig az időpontig, amikor először eljutottunk az amerikai

**A Graf Zeppelin legnépszerűbb utasa: Suzi majom.
A háttérben a léghajón Amerikába vitt 600 kanári
és galamb kalitkája**

sarkí utazó szállt ki, aki csak annyit mondott az újságírók kérdésére, hogy

az ut pompás, nagyszerű és gyönyörű volt.

Elmondotta még Wilkins, hogy senki sem akart a potyautással érintkezésbe jutni és az utasok nem voltak rá kíváncsiak.

Eckener dr. még a késő esti órákban fogadta a világlapok tudósítóit. A fogadtatáson, amely a lakehursti repülőparancsnokság sajtószobájában folyt le, kétszáz riportert vett részt. Eckener dr. a Graf Zeppelin utjáról a következőket mondotta az újságíróknak:

— Az ut rendkívül érdekes volt és utközben mindenféle szellel találkoztunk.

Az a vihar, amely a startkor keletkezett, eléinte olyan heves volt hogy már-már le akartunk mondani az amerikai utról, később azonban mégis rászántuk magukat. Ezután

léghajóállomást, kilencvenhárom óráig tartott az ut és összesen 9255 kilométert tettünk meg Gibraltártól az amerikai szárazföldre 67 óra 30 percet vett igénybe a repülés.

Az óceán felett átlag 10156 méter volt az óránkénti átlagsebesség. Ez az ut véglegesen bebizonyította, hogy a Graf Zeppelin minden kedvezőtlen idővel meg tud birkózni.

Az utazás alatt jól szórakoztunk a fedélzetén, zenéltünk, táncoltunk és volt elég borunk is.

Rendkívül meg vagyunk elégedve ennek a repülésnek az eredményével

és ha minden együtt volna, akár mingyárt elindulhatnánk a világszerte utra.

Végül kifejtette Eckener dr., hogy a Graf Zeppelin jövő szerdán indul vissza Németországba ugyancsak utasokkal.

dr. Hempt Adolfot, a ma már világszerte bevezetett gyógy mód híres feltalálóját, aki a *Bácsme gyei Napló* munkatársának a következőket mondotta el a feltűnést keltő, szomorú esetről:

— Mindent elkövettünk, hogy a szerencsétlen kis diákot megmentsük és hogy ez, sajnos, nem sikerült, az nem rajtunk mulott. Még Pasteur idejéből tudjuk, hogy szervi elváltozások miatt nem minden szervezet képes aktív vakinációra. Az oltással való védekezés csak abban az esetben lehet eredményes, ha nemesak az oltást végezzük a szigorú előírások szemelőtt tartása mellett, hanem ha a szervezet is megfelelő ellenmérget tartalmaz, ami azonban nem minden embernél van meg. Ilyen ritka esetekben, sajnos, nincs segítség. A technikai immunizálás évről-évre tökéletesebb lesz és remélhetjük, hogy még ilyen szervezeteknél is, ugynevezett passzív immunizálással, egy miután előállított ellenmérget tartalmazó szérummal jó eredményeket érünk el. Az ilyen szérum előállításán már régóta fáradozunk. Egyelőre, mint minden ilyen kísérletnél, kizárólag állatokkal próbálkozunk, de remélhető, hogy a kísérletek hamarosan lehetővé teszik, hogy az új szert embereken is alkalmazzuk. Ma még abnormális szervezeteknél nem lehet feltétlen biztossággal tökéletes eredményeket elérni olyan gyógy móddal, amely normális szervezeten emberek gyógyítására alkalmas. Szerencsére ezek az esetek igen szörványosan fordulnak elő, úgyhogy a noviszadi Pasteur-intézet fennállása óta ez az első eset, hogy vesztésében megbetegedett ember meghalt volna. A szervi anomáliákon kívül számolni kell néha a vesztettség mérgeinek változó erejével is, amely némely esetben nagyobb, mint a rendes körülmények között lenni szokott. Erősebb mérgehatások esetén a vesztettség még a védőoltások alkalmazása előtt is kiterjedhet vagy pedig akkor, amikor az oltásnak még nincs meg a hatása. A mai eljárás mellett 14—18 napra van szükség, hogy az oltószernak a kívánt hatása meglegyen. Eppen ezért olyan halálesetekből követeztetve, ahol a halál az oltás megkezdésének napjától számított harminc napon belül következik be, nem lehet a ma világszerte alkalmazott és fényesen bevált rendszer eredményét kétségbevonni. Sajnos, kivételek mindig voltak, vannak és lesznek. Ilyen szomorú és egyedülálló eset Szanader Péter halála is.

Rablóbandák garázdálkodnak egész Romániában

A csendőrök két rablót agyonlőttek Fogaras mellett

Bukarestből jelentik: Románia legkülönbözőbb részeiben állandóan megismétlődnek a rablótámadások és ezért a csendőrség széleskörű intézkedéseket léptetett életbe. Fogaras mellett a csendőrök vasárnap agyonlőttek két rablót és egyet elfogtak. Mielőtt a csendőrök megérkeztek volna, a három rablónak sikerült negyedik társukon, aki őket elárulta, bosszút állni. Több lövéssel leterítették, majd holttestét a felis-hetetlenességig összeszurkálták.

Bukovinában is felfedezett a csendőrség egy rablóbandát, amelynek tagjaival a csendőrök megütözték. A haramiák közül három meghalt és több megsebesült. A Moldvában működő rablóbanda ügyében folyó vizsgálat azzal a meglepő eredménnyel járt, hogy a banda tagjaival néhány jassyi hivatalnok is összekötötésben állott. A vétkes tisztviselőket letartóztatták.

A pénztár rendben van Egy csendőrőrnagy tragikus öngyilkossága Beogradban

Beogradból jelenti: Tragikus módon vetett véget életének Zsunics Szvetozár csendőrőrnagy, a beogradi vracsári csendőrszázad parancsnoka.

Zsunics őrnagy hétfőn reggel három órakor megjelent hivatali helyiségében, bement szobájába és a szolgálatot teljesítő csendőrt felszólította, hogy hozza be revolverét. A csendőr természetesen eleget tett a parancsnak, annál is inkább, mert azt gondolta, hogy az őrnagy ki akarta tisztítani a revolvert, miután Zsunics Szvetozár a rendelkezést a legnyugodtabb hangon adta ki és a csendőr semmi gyanusat nem vett észre. Bevitte a revolvert, majd távozott a szobából, de már a következő percben két revolverlövés hallatszott, mire a csendőr rémülten szaladt vissza és ott találta parancsnokát vérben fekvő a padlón. Azonnal orvost hívtak, aki azonban már nem segíthetett, mert a golyók Zsunics őrnagyot azonnal megölték.

Az öngyilkos őrnagy, akinek felesége és családja van, levelet nem hagyott hátra, csak egy cédulát találtak az asztalán, amelyre az volt írva:

„A pénztár rendben van.”

Azonnal megindították a vizsgálatot, amely azonban még nem állapította meg, hogy az őrnagy, aki köztisztviselőként állott Beogradban, miért határozta el magát a végzetes lépésre.

Az angol független munkáspárt a Macdonald-kormány ellen

A párt vezére a szocializmus válságát jósolja meg a munkáspárt tétlensége miatt

Londonból jelentik: A független munkáspárt nyári főiskolai tanfolyamának megnyitása alkalmával Maxton, a párt elnöke, szigorú bírálatot mondott a szocialista kormányról. Kijelentette, hogy a szocializmus válságos idők előtt áll, mert a munkáspárt őrültségi és talán nem egészen megérdemelt választási sikerét nem tudja kiaknázni.

A szocialisták egyszerre elvesztették harcias szellemüket — mondotta — és hajlandók békés tétlenségbe sülyedve várakozni. Azt hiszik, hogy a szocializmus

elvéit szép, lassu, kényelmes fejlődés útján lehet megvalósítani. A szocialista kormány eddigi teljesítményei és a trónbeszéd is a legkeserűbb csalódást keltették benne.

A független munkáspárt követeli, hogy a négy legfontosabb termelési tényezőt: a földet, a pénzt, a szállítási eszközöket és az energiatöréseket azonnal a nép vegye a kezébe és ezen az alapon biztosítsák mindenkinek a tisztességes megélhetést.

A beszéd kinos feltűnést keltett.

Noviszadon vesztettségben meghalt egy kis diák

A noviszadi Pasteur intézet igazgatójának nyilatkozata a feltűnést keltő halálesetről

Noviszadról jelentik: Gardinovcin Julius elsején egy vesztett kutya megmarta Szanader Péter tizenegy éves gimnazistát, aki a szünelőtt szünelő Gardinovcin töltötte. Szülei másnap behozták a megmárt fiút a noviszadi Pasteur-intézetbe, ahol néhány napon belül néhány injekciót kapott és azután hazaküldték az a, hogy a további oltóanyagbefecskendezést a gardinovciii orvos fogja végezni. A noviszadi Pasteur-intézet megfelelő mennyiségű oltóanyagot adott át a gyermek szüleinek, akik azt a községi orvosnak adták és azonnal a páciens házi kezelésben volt. Julius huszonhatodikán Szanader Péterén a vesztettség tünetei mutatkoztak, mire azonnal behozták a noviszadi Pasteur-intézetbe. A kisfiún azonban már nem lehetett segíteni és az Julius huszonnyolcadikán rettenetes kínok között meghalt.

A kisdiák halála Noviszadon annál nagyobb és kínosabb feltűnést keltett, mert a noviszadi Pasteur-intézet négy éves fennállása óta ez az első eset, hogy vesztett állattól megmárt ember meghalt. A Pasteur-intézet orvosai körében is nagy feltűnést keltett az eset, mert a noviszadi Pasteur-intézet a vesztettség gyógyítása terén az első helyen áll és annak Európa-szerte ismert főorvosa: dr. Hempt Adolf olyan új gyógy módot fedezett fel és vitt át a gyakorlatba, amelyet az összes nyugati államokban is átvettek és a tudományos világ a legnagyobb elismeréssel adózik a jelentőség teljes új gyógy mód iránt, mely nemesak lehetővé teszi a vesztettség elleni védekezés gyógytármának erős redukálását, de majdnem feltétlenül biztos hatásának bizonyult.

Felkerestük a noviszadi Pasteur-intézet főorvosát,

Takarékoskodni a pelenkával?

Nem, erre semmi szükség sincs manapság!
— mondja Vidámné Bölcs Kató. Jól ápolt
baba, mint amilyen az én Katicám, állandóan
hófehér ruhában fekszik. Gondoskodik erről a

Schicht ov
RADION

Igen sok áldozata van a belgiumi hajókatasztrófának

A katasztrófát előidéző hajó kapitánya megszökött — Eddig tizenkét utas holttestét húzták ki a vízből és negyven utas sorsa még ismeretlen

Párisból jelentik: A vasárnapi nagy hajókatasztrófáról Osztdendéből érkező legújabb jelentések szerint a kettészelt és elsüllyedt hajó utasai közül

huszonkét utast sikerült megmenteni és eddig tizenkét holttestet húzták ki a vízből. Negyven utas sorsáról még semmit sem tudnak és félt, hogy valamennyien a tengerbe veszttek.

A kirándulóhajó helyi gőzös volt, amely legfeljebb öt-

ven utast vehetett volna fel, de többen voltak rajta. Az utasok közül csak azok menekültek meg, akik a hajóroncsokba kapaszkodtak és kitartottak addig, míg a mentőcsónakok odaérkeztek. Külföldiek nem voltak az utasok között.

Annak a hajónak a kapitánya, amely a szerencsétlenséget okozta, megszökött. A hatóságok elrendelték körözését és letartóztatását.

Másodszor is felmentették a kulai rablás három vádlottját

Szalai György, a szuboticei betörőkirály rablással vádolta három barátját, mert szökése után nem adtak neki menedéket

Érdekes perben hozott hétfőn ítéletet a szuboticei törvényszéken Györgyevics Jován tanácselnök büntetőtanácsa. A bűnpernek három vádlottja volt. *Nikolics János, Dondó Pál és Bulgovics István* szuboticei lakosok, akik néhány hónap óta vizsgálati fogságban vannak. A pernek rendkívül érdekes előzményei vannak. Még 1927. év január 6-ikán történt, hogy *Kulán Hauser Ádám ottani kereskedő házába betörték és elraboltak harminckétezer dinárt.* A rablást hat, részben bekormozott, részben kendőkkel félismerhetetlenné tett arcu férfi követte el. Később a nyomozás kiderítette, hogy számos más rablással és betöréssel együtt a kulai betörésnek is *Szalai György volt az értelmi szerzője.* A rendőrség Szalai Györgyöt és társait el is fogta.

1927 november harmincadikán tartották meg a főtárgyalást Szalai György és társai ügyében a szuboticei törvényszéken. A vádlottak padján ültek Gömöri Antal, Szalai György, Szalai Sándor, Német Lajos, Bulgovics István, Székely Mihály, Bartos Géza, Tumbász Bartul, akik vizsgálati fogságban voltak és még tizenhárom szabadlábon levő vádlott. Ezek között volt *Dondó Pál és Nikolics János* is. A főtárgyaláson Szalai György elmondta, hogy számos rablásai közül a legnagyobb szabású volt a kulai rablás, amelyet 1927 január hatodikán hajtottak végre és amelyen kétezer dinár készpénz volt a zsákmány. Szalai elmondta, hogy a mitrovicai fegyházban, ahol számos büntetésnek egyikét töltötte ki, megismerkedett egy román nemzetiségű Miklós nevű emberrel, akinek nevét nem tudja. Ez a Miklós hivatalos zsebmetsző volt és elmondotta, hogy egy *Hauser Ádám* nevű kulai embernél nagyon sok pénzt látott. Ajánlatot tett neki, hogyha kiszabadul, menjen Kulára és négy cigánnyal, akik tudják, hogy hol lakik Hauser, rabolják ki. A tanácsot Szalai hűségesen megfogadta és kiszabadulása után Kulára ment. Éjjel ötödmagával revolverrel fellegyerve behatoltak Hauser lakására, revolvert szegeztek Hauser mellére és »pénzt vagy életet« kiáltással követelték, hogy adja elő a lakásán őrzött pénzüsséget. Hauser elcsinte vonakodott elegend tenni a felszólításnak, mire a haramiák fejbeverték. Felesége ezt látva, kérte az urát, hogy adja oda a pénzt, nehogy a rablók megöljék. Hauser erre odaadta a pénzt. A részletes beismerő vallomás után Szalai a tárgyaláson olyan kijelentést tett, hogy a rendőrségen ráfogta Dondóra és Bulgovicsra, hogy ők is résztvettek a kulai rablásban.

— Kijelentem — mondotta Szalai — hogy, akkor nem mendontam igazat és azért fogtam rájuk, hogy magamon segítsék. De most beismerem, hogy ők nem vettek részt a kulai rablásban. Ebben csak Miklós, négy cigány és én vettem részt.

Ezt a kijelentést Szalai az 1927 november 29-ikén megtartott főtárgyaláson tette meg. A bíróság Szalai Györgyöt tizenkét évi fegyházra ítélte, Dondót és Bulgovicsot pedig felmentette.

Szalai György a főtárgyalás után néhány hónappal megszökött a szuboticei ügyészség fogságából, de elfogták és ekkor meglepő fordulat történt. Szalai György jelentkezett a vizsgálóbírónál és elmondotta, hogy meggondolta magát és őszintén megmondja, hogy a kulai betörésnél *Dondó Pál, Bulgovics és Nikolics voltak a bűntársai.* Elmondotta a vizsgálóbírónak azt is, hogy jó barátságban volt Dondókkal és ez volt az oka annak, hogy a november 29-iki tárgyaláson mentő vallomást tett mellőlük. Az volt ugyanis a számítása, hogy ha az ő mentő vallomása alapján Dondót és Bulgovicsot ítélik, akkor ezek hálásak lesznek iránta és ha sikerül megszöknie a fegyházból — ami sikerült is — náluk találhat menedéket. Ebben számításában azonban csalatkozott. Ezért most már nem akarja őket továbbra is menteni, hanem mindent őszintén beismer.

Szalai György vallomása alapján az ügyészség a bűnvizsgálat megindítását indítványozta a felmentett Dondó és Bulgovics ellen, akiknek felmentő ítéletét időközben a noviszadi felelőbírói bíróság is megerősítette. Az ügyészség tehát *perújítás iránt tett indítványt* és a vizsgálóbíró Szalay György vallomása alapján lefolytatta a vizsgálatot. Dondót, Bulgovicsot és Nikolicsot letartóztatták és július 30-ikán volt ellenük az első főtárgyalás, amelyen a bíróságnak döntenie kellett abban a kérdésben, hogy helyt ad-e az ügyészség újrafelvételi indítványának, vagy sem. A június 30-iki tárgyaláson kihallgatták Szalay Györgyöt, akit a fegyházból szuronyos fegyőr vezetett a terembe. Szalay elmondta, hogy Nikolics gyermekkorú játszótársa volt, akivel később számos betörést és rablást követett el. Dondó Pálról azt állította, hogy nem is az az igazi neve, hanem Lakatos Józsefnek hívják. Szemébe mondta Nikolicsnak és Dondónak, hogy résztvettek a kulai rablásban és miután hatan voltak, egyenként öt-öt ezer dinár részesedést kaptak, csak ő kapott kétezer dinárral többet. A vádlottak ezzel szemben váltig tagadták, hogy bármi részük is lett

volna a kulai rablásban. Dondó hivatkozott arra, hogy 1927. január 6-ikán, a kérdéses időben, betegen feküdt, több héten át nem is mozdult ki lakásáról. Hevesen kifakadtak Szalay ellen, hogy hosszából akarja őket ártatlanul belekeverni ebbe a rablásba. A szembesítés eredménytelenül végződött, mert valamennyien megmaradtak vallomásuk mellett.

A június 30-iki tárgyaláson nem nyert befejezést az ügy és újabb tanúk kihallgatása végett a tárgyalást hétfőre halasztották el.

A hétfői folytatolagos tárgyaláson kihallgatták dr. *Momirovics Veljko* volt szuboticei, jelenleg noviszadi rendőrfőkapitányt aki az annak idején lefolytatott nyomozásról adott felvilágosítást. Utána *Hauser Ádám* károsultja hallgatta ki a bíróság. Hauser részletesen elmondta, hogyan történt a rablás.

— Késő este volt, amikor szobámból kimentem az udvarra — mondta — és mire visszatértem szembetalákoztam hat bekormozott és elkendőzött arcu emberrel, akik revolvert szegeztek nekem. Minden kijaratot elálltak, átkutatták a szekrényeket, kidobáltak mindent, de a pénzt nem találták meg. Erre aztán olyan fenyegetően léptek fel, hogy a feleségem kérte, hogy adjam oda nekik a pénzt. Ezután a rablók elmentek azzal, hogy örséget hagynak hátra és hogy két órán belül ne menjünk a házból távozni, mert lelőnek minket.

Az elnök felszólalására a tanu figyelmesen végignézte a három vádlottat és kijelentete, hogy egyiket sem ismeri fel.

Hauser Ádám né is kihallgatta a bíróság. Az aszszony azt is elmondta, hogy leányuk is a szobában aadt és a rablótámadásra mondta neki, hogy ugorjon ki az ablakon és meneküljön el a rablók elől. A leány ki is ugrott, de az egyik rabló az ablak alatt örködött és visszakarjányosította a szobába. Kihallgatták ezután *Butorac Milán* rendőrtisztviselőt és *Milankovics Márkó* detektívcsoporthoz vezetőt. Ezzel a bizonyítási eljárás be is fejeződött.

Makszimovics Szevetszláv államügyész kifejtette, hogy a vádat igazolva látja és kérte a bíróságot, hogy helyt adva az újrafelvételnek, mondja ki bűnösnek a vádlottakat az ellenük emelt vádban.

Dr. *Kovács Károly*, dr. *Csányi Tibor* és *Grabovac Pavle* védők azt fejtették ki, hogy csak egyetlen terhelő vallomás hangzott el a vádlottak ellen és pedig Szalai György részéről, akinek azonban nem lehet hitelet adni. A vádlottakat a szuboticei törvényszék egyszerűen már felmentette, az jogerős is lett, kérik tehát a bíróságot, hogy hozzon felmentő ítéletet.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, amely szerint mindhárom vádlottat felmentette.

Az ítélet ellen *Makszimovics* államügyész felebeztett.

Tömeggyilkosság Bécs mellett villanyárammal

Ismeretlen tettes rézsodronyt kapcsolt a villanyvezetékhez és azt kifeszítette az országúton

Bécsből jelentik: Bécs közelében az országúton Korneuburg mellett vérlázító büntény történt. Bűnös kezek rézsodronyt feszítettek ki az országúton, amelyet odakapcsoltak az erőáramu villamosvezetékhez.

Hétfőn hajnalban a vásárra igyekvő emberek az országúton a drót mellett három holttestet és egy súlyosan sebesült nőt találtak. A halottak közül kettő kerékpáros volt, egy pedig gyalogos kirándulónak látszik. A vizsgálat eddig még nem tudta kideríteni az áldozatok személyazonosságát.

A nyomozás a legerélyesebben folyik, a hatóságoknak azonban az a feltevése, hogy valamelyik falusi gyerek könnyelmű és végzetes csinytevéséről van szó.

TÜZÖN-VÉREN KERESZTÜL

A DANOSI RABLÓGYILKOS CIGÁNYOK TÖRTÉNETE

Irta PÉTERFY TAMÁS

Luternica — Az egerszalóki cigányputri

Lévárdy Béla báró és hűséges cselédje Dobi János sokáig maradtak az égő nádastól kivilágított területen.

— Méltóságos uram! Nem parancsol valamit?!... — kérdezte a béres jó idő múlva.

Az ifjú báró összeresztett. Különös vonzalom kötötte tekintetét a gyönyörű látványhoz, a nádás égéséhez... Zavart volt. Határozatlanul felelt.

— Nem!... Az az, hogy igen... Várjon János egy kevés ideig... Gondolkozzom...

Pedig dehogy gondolkozott... Ismeretlen erő húzta valamire... Érezte és nem bírta kimondani, hogy mit akar... Vezette a sors...

Lévárdy Béla megszorította lova kantárszárát és szinte öntudatlanul elindult. Olyan szép volt az égő nádás. Olyan csodás volt a lángoktól kivilágított tűzvörös világ. És ment, lovát arra irányítva, ahol még van száraz nád, ami éghet...

Az erdő és a száraz nádtenger között jókora darab földnyelv húzódott el. A tűz nem kaphatott bele az erdőbe. De hátha mégis?... Az ifjú báró erre felé léptetett lovával. Dobi János néhány lépéssel kísérte. Vállán vasvillát vitt és figyelt, keresett valakit, aki neki edeskeje, Esztikéje volt, akit a térdén ringatott és akit a cigányok elraboltak!...

A nádás oldalán haladva közeledtek az erdő felé. Itt-ott már bokrok állottak az ősvény mellett, sötét-pirosan, mintha égtek volna: bevilágította azokat is a lángoló tűz. A fiatal báró előre ugrott, míg Dobi János néhány lépéssel még hátrább maradt. Egyszerre csak megrántotta lova kantárszárát Lévárdy Béla báró és kezével hátra intett Jánosnak, hogy álljon meg!...

A ló megtorpant a zabla szorításától. A béres megállt és vasvilláját válláról lekapva, marokra szorította, hogy szúrásra készen előre rchanhasson vele, ha hívják...

Galagonya bokor állott az ősvény mellett. Dobi János nem mert előre rohanni, mert megállást intett az ifjú báró, aki kezét fölemelve, tenyerével jelezte, hogy maradjon csendben. Majd sokaig nézett a galagonyabokor tulsó oldalára, ahová a bokron át János nem láthatott. Csodálatos látvány jelent meg Lévárdy Béla báró előtt. Az első pillanatra elbűvölte, elnémította, megállásra készítette. A galagonyabokor mellett az égő nádás lángjaitól fényesen kivilágította egy fiatal cigányleány állott és merőn nézte a nádás égését. Mintha nem is élt volna. Mintha csak egy tündéri jelenség lenne. Cíán szép volt ez a fiatal cigányleány...

A lovas láttára meg se mozdult. Belebámult a lobogó nádás tűzébe, amelynél még fényesebben csak a leány szemei égtek, tüzeltek, ragyogtak. Csodás kék szemei voltak és azokat még büvölőbbé tették a keromfokete, hosszú szempillák. És a gyönyörű cigányleány meg se mozdult, meg se rebkent a fiatal báró megjelenésére. Mintha meg se látta, mintha észre se vette volna az idegent, az érkezőt.

Lévárdy báró pár percig nézte némán, hallgatagon a tündéri jelenséget. Lova meg sem mozdult az első zablanítás óta. Ugy érezte, hogy a gazdájának halotti csöndre van szüksége. De hiszen a lány se mozdult, csak a szemei ragyogtak csodálatos fényvel. Az ifjú báró leszállt a nyeregéből és kantárszárát hátra adta Jánosnak. A béres, amint előre jött, hogy a lovat megfogja, megpillantotta a cigányleányt. Vasvilláját előre tartva, dőlése készen rohant a galagonyabokor felé. A kétszeres bánattal sújtott béres első felindulásában embert akart ölni és át is dőtte volna négyágu vasvilláját a fiatal cigányleány mellé, ha Lévárdy báró gyors mozdulattal, szemfényes ügyességgel félre nem kapja a béres kezéből a vasvillát.

— Mit akarsz szerencsétlen?!... — és elragadta a vasvillanyelet a cigányleány mozdulatlan alakja előtt.

A béres megállt.

— Hát cigányt ölni nem szabad? — kérdezte bambán bámulva a fiatal báróra.

— Embert nem ölnék! Fogd a ló kantárszárát és vedsz odébb. En kikerdezem a cigányleányt.

Dobi János szinte kellellenül teljesítette a parancsot. Csak magában mormogott:

— Nem jól lesz ez így. Jó uram!... A cigányt nem kell kérdezni, hanem vallatni, verni, ütni... Addig kinozni, amíg előadja az én aranyos gyermekemet... A kis Esztikémet... Aztán, ha előadták, akkor vasvillával átűzöm tizszer valamennyit a beste fajzából!...

Lévárdy Béla báró előtt ott állott a gyönyörű cigányleány. Félkarjával a bokorra támaszkodott és nézte a felcsapkodó lángokat. A nádás gyönyörűen égett, szikrázva világitott a fiatal cigányleányra. A báró hirtelen elkapta a leány karját, nehogy elszaladjon. A gömbölyű kar meleg, szinte forró volt. És a cigányleány nem vonakodott, nem húzkodott. Engedte megfogni a karját, majd nézett kék szemébe Lévárdy báróra. Merőn, erősen nézett rá, mint az előbb az égő nádás felcsapkodó lángjaira. Nem reszkedett. Nem félt az idegen kéz fogásától, de a szeméből mintha fény-sugarak löveltek volna. — büvölte az igézet a bárót, aki szólni akart, de nem tudott. Ajkait a varázslat lezárta, szemét a ragyogás elkápráztatta, hanem azért nem engedte el a leány gömbölyű, meleg vértől tüzes karját, mert félt, hogy elszalad és örökre eltűnik előle.

— Hogy hívnek?... — kérdezte hosszú percek múlva suttogó hangon.

— Luternica... — ejtette ki édesen a cigányleány és porcellánfehér fogai gyönyörű sorban villogtak elő, amint a nevé kimondotta.

*
Ő volt tehát: Sztójka Luternica, a Kclompár-Sztójka cigánynemzetség legszebb leánya. Fiatal, üde, tizszhatéves karcu gyerekleány, akinek még más országba is kivitték a híret a szépségéről.

Itt lesekedett az égő nádás rémségesen lobogó lángjaira. Nézte a tüzet. Hálagatta az égő nádásból felzavart, kiperzselvt vízi madarak csapongó, síró panasztát, amint a lobogó nádás felett vijjogtak, zokogtak, röpökdték. Gyönyörködött a fényes tűzlángokban, a pusztulásban... Vajon mit keresett itt a legszebb cigányleány. — Luternica?...

Bere őrmester azalatt messze járt a fegyveres cselédjéggel. Bakláti tisztartó urat egyenesen a szőlőcsöszház nőjé küldötte. A hat kilométeres utat egy óra alatt tették meg a vasvillás férfiak. A gazdasági irnok, egy csendőrrel és kilenc férfieselédde a szőlő-hegy aljához vonult, ahol szokás volt a sátrverés. A kőbor cigánynept itt tartott néha pihenőt. Hátha itt lepik meg a kis Dobi Esztiké elrablót.

Bere őrmester pedig két csendőrrel és hat férfieselédde Egerszalókra ment át. Ott a falu végén már a tél folyamán is több idegen cigány volt látogatnba a helybeli cigányoknál. Hátha itt talál rá az elrabolt gyermeke.

A vasvillás emberek oly csendesen vonultak el az utakon, mintha csak árnyak lennének. Bere őrmester szigorúan megtiltotta a beszélgetést. Semmi hangot ne adjanak. Hollétüket el ne árulják. Ha szükség lesz, majd szól a csendőrsip és adja a jelt, az értesítést, a parancsot.

Az egerszalóki felsővégen hirtelen jelentek meg a

Megkezdődött a teológiai tanárok noviszadi vilá kongresszusa

Dr. Dibelius heidelbergi egyetemi tanár értekezése a kongresszus feladatairól — Irinej püspök békeszózata

Noviszadról jelentik: Kelet-Nyugat teológiai tanárainak kongresszusa szombat délután kezdődött meg Noviszadon dr. Csirics Irinej püspök noviszadi palotájában. A megnyitó értekezleten Irinej püspök elnököl és azon résztvettek: dr. Dibelius Martin, a heidelbergi egyetem teológiai tanára, dr. Karl Ludwig

Irinej püspök

Schmidt, a jeni egyetem teológiai fakultásának tanára, a »Theologischen Blätter« szerkesztője, dr. Michaelis Wilhelm, a berlini egyetem teológiai tanára, dr. Bednar Perenc, a prágai Huss-egyetem tanára, dr. rev. C. H. Dodd, az oxfordi Mansfield College tanára, Brezobrazov Sergius, a párisi orosz teológia tanára, Glubokovszky, a szófiai teológiai akadémia tanára, Bratsiotts P. athéni egyetemi tanár.

Hétlőn érkezett meg dr. Beth Károly bécsi egyetemi tanár és dr. Clavier Henry, a montpellier-i evangélikus teológia tanára.

Irinej püspök meleg szavakkal nyitotta meg a kongresszust és örömet fejezte ki, hogy a világ elismert tudósai Noviszadot választották ezidén a kongresszus székhelyéül. Hosszabban foglalkozott megnyitóbeszédében a pravoszláv egyház sorsával, amely

csendőrök. A vasvillás férfiak jó távolságból körülfogták a cigányok putrilházát. Bere őrmester a kerítésen át lépett be az udvarra és hátulról kénlerte a világcis ablakot. Egyszerre távoli bagolyhugóság hallatszott a szőlő felől. Hirtelen megtorpant, mert hiszen jól ismerte a cigányok jeladását. Nappal kakuk-hangot, nyáron és télen holló károagást, éjjel a bagoly rémes hugóságát utánczzák, de olyan hűségesen, hogy alig lehet különbséget tenni a cigányok jeladása és a bagoly hangjai között. Most azonban Bere László csendőr-őrmester nemcsak különbséget tudott tenni az igazi bagoly és a cigány hugósága között, hanem még azt is tudta, hogy mit jelez körülbelül az az őrtálló cigány.

A bagoly háromszor hármat huhogott, közben mindig szünetet tartva. Bere őrmester úgy tudta, mintha csak írásból olvasná...

— Tehát elárultak. Három uton, három irányból jövünk!... — gondolta és állt mozdulatlanul várva a további jeladást.

A következő jel késétt, de jött. Csak egyet huhogott a cigány, igen-igen rövidet...

— A gazemberek! — gondolta át a jelt hirtelen az őrmester — jelentették az ittlétünket...

Ekkor a cigányputri nyitott ablakából egy cigány-asszony hajolt ki figyelve, óvatosan és széttekintett az udvaron. Bere őrmester látta, de bizott a sötétség védelmében. Nem mozdult a sövénykerítés mellől. Ugy gondolta, hogy az a cigányasszony a sötétben nem látja meg őt, ha nem mozdul...

Csalódott. A cigányasszony úgy lát éjjel, mint nappal. Hirtelen visszahúzódott a kisablakból és sebesen kezdett beszélni cigányul. Mintha rendelkezett, mintha parancsolt volna csdabenn. Bere őrmester az ablakhoz lépett. Az ajtó előtt a másik csendőr tartotta előre szuronyos fegyverét. Az őrmester szuronya bevillant a nyitott ablakon.

— Csendőrök vannak itt! Jertek kil — parancsolta kemény szóval.

(Folyt. köv.)

a nyugati egyházakkal karöltve, mint szabad egyház fejt ki működését. A püspök kijelentette, hogy bár a noviszadi konferenciának tárgya elsősorban is Pál apostol levele a filippiekhez, azonban nemcsak a teológiai tudomány keretébe tartozó kérdések kerülnek tárgyalásra, hanem főleg a nemzetek közötti barátság és szeretet kiépítésének ügye lesz a kongresszus nagy feladata, amint ezeket az elvokat az 1925. évi stockholmi vilá kongresszus lefektette.

— A szeretet a szív szava, — fejezte be a tudós főpap beszédét — kell, hogy erősebb legyen a nyelv és a könyvek szavánál. Mint az apostolok érdemtelen utóda, örülök annak, hogy az értekezleten megjelent világhírű tudósokat szeretettel üdvözölhetem, miként Pál apostol is örült, amikor a filippibelieket együtt láthatta és azokat üdvözölhette.

Vasárnap délelőtt a püspöki templomban püspöki mise volt, amelyet Irinej püspök fényes papi segédlettel celebrált és amelyen a kongresszus összes résztvevői megjelentek.

Vasárnap délelőtt a mise befejezése után folytatta a kongresszus tanácskozását. A kongresszus Dimitrije patriárkához és dr. Söderblom uppsalai érsekhez, a svéd egyház fejéhez üdvözölő táviratot intézett.

Több kérdés megvitatása után, amelyek főleg a kongresszus technikai lebonyolítására vonatkoztak, dr. Dibelius Martin tanár Pál apostolnak a filippiekhez intézett leveléről tartott nagy beszédet.

Dr. Dibelius kimagasló előadásával kapcsolatosan nyomban vita indult meg.

Az ülés végén Irinej püspök a jugoszláv egyházi viszonyokról és elsősorban a noviszadi egyházi állapotokról tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást és nagy megelégedéssel és örömmel állapította meg, hogy az egyházak közötti béke és megértés mindjobban kidomborodik.

Irinej püspök lelkes békeharát gondolkodása nyilvánult meg a püspöki mise kapcsán tartott beszédében is, amely mély benyomást tett a kongresszus résztvevőire.

Vasárnap délelben Irinej püspök a vendégek tiszteletére ebédet adott, amelyre dr. Borota Braniszláv polgármester is hivatalos volt.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ-RA**
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

A Tisza titokzatos halottja

Még nem sikerült megállapítani a meggyilkolt és Tiszába dobott férfi személyazonosságát

Szentáról jelentik: Beszámoltunk már arról a borzalmas leletről, amelyet Molon fedezett fel egy hajókormányos. A piroti fejnélküli holttest esetéhez hasonlóan a felfedezésnek a híre az egész Tisza mentén nagy izgalmat keltett és a környék összes rendőrhatalósági minden erejével igyekeznek felderíteni, hogy voltaképpen mi történt.

A rendőri nyomozás során az a feltevés alakult ki, hogy a szerencsétlen fiatalembert a Tiszaparton meggyilkolták, kirabolták, utána pedig a folyóba vetették a holttestét. A csendőrség és a rendőrségek Mol községtől felfelé az egész partot végigkutatják a bűntény felderítése érdekében. A gyilkosság módjára vonatkozólag legvalószínűbb, hogy a gyilkosok fejszével ölték meg az áldozatot. Az első csapások az állkapcsot értékék és a kivert fogakat a fiatalember lenyelte és ezzel magyarázható, hogy a fogakat az áldozat torkában találták meg. A gyilkosság színhelyére vonatkozólag több feltevés van. Az a körülmény, hogy a holttest 10—12 órát volt a vízben mindössze — a Tisza lassu folyása mellett — arra enged következtetni, hogy a gyilkosság Ada határában, vagy Padéjon történt.

A szentai rendőrség is bekapcsolódott már a nyomozásba. Elsősorban azokat az eseteket vizsgálják felül, ahol az elmúlt napokban eltűnést jelentettek be a rendőrségnek. Így az eltűntek között szerepel a rendőrség által körözött Varga János nevű csavargó, akinek egyes személyleírásai adatai és kora körülbelül egyeznek a holttest adataival. Dr. Beleszin bírósági orvos azonban, aki a boncolást végezte, az eltűnt Varga János fényképe és személyleírása alapján nem tartja valószínűnek, hogy a holttest Varga Jánosé lenne.

Az áldozat személyazonosságának megállapítása érdekében a hatóság felhívja a tiszaparti községek lakosságát, hogy akik eltűnéstől tudnak, jelentsék azt haladéktalanul a rendőrségnek, vagy a csendőrségnek, amely aztán a nyomozást ilyen irányban is ki fogja terjeszteni.

Elindultak a repülőgépek az európai repülőversenyre

Jugoszlávia a „Szürke Szokollal“ vesz részt — Zagrebban és Beogradban is szállnak a versenyzők

A háború óta az idén rendezik meg először a transzeurópai repülőversenyt, vagy amint hivatalosan hívják, az »európai körrepülést«, amelyet a francia Aeroklub rendez a többi európai államok részvételével és amelynek legfőbb felügyeletét a Nemzetközi Aero-szövetség, a *Federacion Aeronautique International* vállalja. A versenyen csak amatőrpilóták vesznek részt sportcélokra szolgáló repülőgéppel és ha az ideai első kísérlet beválik, a versenyt minden évben megismétlik.

A verseny feltételei a szckástól meglehetősen eltérnek, mert ennél a versenyénél nem arról van szó, hogy ki éri el először a célt, vagy ki teszi meg leghamarabb az előírt légi utat, hanem a főértékelési faktorok, a gép kiváló technikai és biztonsági felszerelése, a szárnyak összecsukhatósága, a legkisebb helyiségbe való behangolás, jó tüzelési felszerelések, a legkedvezőbb vitelképesség, viszonyítva az önsúlyhoz, további utikényelem, mentőernyő felszerelése, a kétfőskormány használata stb. A verseny eszerint a repülőgépgyártás fejlesztését célozza, hogy a repülőgép szünjön meg kizárólag katonai és akrobatikus teljesítményekre szolgáló eszköz lenni, hanem inkább kényelmes és megbízható közlekedési eszköz legyen. Számukba veszik a benzín és olajfogyasztás arányát a gép vitelképességéhez, a repülés egyenletességét és csak utolsó sorban az elért sebességet, amelynek legfeljebb óránként 145 kilométert ismernek el, mert a verseny nem célozza a rekord felállítását.

A versenyzők 6.442 kilométer hosszú utat tesznek meg s tizenkét államon repülnék keresztül, többek között Jugoszlávián is. Indulási és beérkezési célpont a Páris melletti Orly repülőtér. A több napig tartó repülőverseny kötelező leszálló állomásai Basel, Genf, Lyon, Marseille, Saint-Raphael, Torino, Milano, Vence, Zagreb, Beograd, Turn-Severin, Bukarest, Budapest, Bécs, Brün, Prága, Boroszló, Varsó, Posen, Berlin, Hamburg, Amsterdam és Brüsszel. A verseny augusztus ötödikén, hétfőn kezdődött és előreláthatólag közel két héttig tart. A versenyen francia, német, olasz, svájci, csehszlovák, román és jugoszláv repülő gépek vesznek részt. Jugoszláviából csak a noviszadi Ikarusz repülőgépgyár »Sivi Szokol« (Szürke Szokol) nevű új rendszerű repülőgépe indul Turko Ernő pilótával.

A Szürke Szokol tudvalevőleg Michel Józsefnek, a noviszadi Ikarusz repülőgépgyár európai híri konstruktőrének egészen új típusú, kizárólag sportcélokra épült, nagyon leérős kis repülőgépe, amelynek súlya üresen 240 kiló, két utassal és hat órai repüléstartamra szük-

séges üzemi kellékekkel együtt pedig 450 kiló súlyú. Ennek a kis repülőgépnak maximális sebessége óránként 140 kilométer.

A versenyen közel hetven jelentkező vesz részt. Olaszország 12, Svájc 2, Csehszlovákia 3, Németország 23, Franciaország 17 repülőgépet indít. A világ leghíresebb repülőgépgyárai vannak ezen a versenyen képviselve és két csoportra vannak osztva, 280 külön felültekre és könnyűbűkre. A husz különböző díj értéke meghaladja a 300.000 frankot. Az első díj 100.000, a második 50.000 frank.

Átszervezik a munkásbiztosítást

A munkanélküliség, munkaképtelenség és az öregség esetére is ki akarják terjeszteni a kötelező biztosítást

Zagreből jelentik: Mint a *Bácsmegeyi Napló* már jelentette, Ófelsége Alekszandar király a szociálpolitikai miniszter javaslatára felmentette állásától Bauer Márkót, a Központi Munkásbiztosító hivatal elnökét és helyébe Carnelutti Amadeo mérnököt, az eddigi alelnököt bízta meg kormánybiztosi minőségben az intézet vezetésével. A hivatal átvételkor Carnelutti az intézet tisztviselőkara előtt hosszabb székfoglaló beszéde tartott, amelyben kifejtette programját.

— A munkásbiztosítás alapos átszervezése előtt állunk — mondotta többek közt — és az átszervezés alapjául az eddigi működésünk folyamán szerzett statisztikai adatok és a modern szociológia legújabb vívmányai fognak szolgálni. Az átszervezés két főszempont szerint fog történni: a közgazdaságot nem szabad újabb szociális terhekkel megterhelni, sőt az eddigi terheket is a lehetőség szerint csökkenteni kell, de másrészt a munkástól sem szabad megvonni semmi olyan szociális előnyt, amelyet eddig élvezett. A legnehezebb probléma abban rejlik, hogy meg kell találni azt az arany középutat, amely a közgazdasági élet teherbírása és a munkás szociális biztonságja között elvezet a gazdasági biztonság és a szociális béke felé. A jelenleg érvényben lévő munkásbiztosítási törvényt persze továbbra is a legnagyobb lelkiismeretességgel végre fogjuk hajtani és arra fogunk törekedni, hogy mindenütt érvényt szerezzünk intézkedéseinknek, ott is, ahol ez eddig nem sikerült. Sőt, eltökélt szándékunk, hogy a legközelebbi időn belül kiterjesszük a kötelező biztosítást a munkanélküliség, munkaképtelenség és öregség esetére is.

TÖZSDE

Zürich, aug. 5. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.365, London 25.2225, Newyork 519.80, Brüsszel 72.25, Milánó 27.18, Madrid 76, Amszterdam 208.30, Berlin 123.875, Bécs 73.24, Szófia 3.76, Prága 15.385, Varsó 58.30, Budapest 90.36, Bukarest 3.085.

Noviszadi terménytözsde, aug. 5. Buza bácskai uj 77—78 kilós 212.50—215, hajó Tisza uj 77—78 kilós 225—230, hánáti uj 77—78 kilós 212.50—215, szerémi uj 77—78 kilós 210—212.50, Árpa bácskai uj 63—64 kilós 160—165, Zab bácskai uj VIII. 185—190, bánáti uj VIII. 180—185, szerémi uj VIII. 185—190, Tengeri bácskai 205—210, bánáti 202.50—207.50, szerémi 205—210, Liszt 0g és 0g bácskai 317.50—327.50, 2-es sz. 297.50—307.50, 5-ös sz. 277.50—287.50, 6-os sz. 250—260, 7-es sz. 272—280, 6-os sz. 140—150, Korna bácskai jutazsákokban 120—125, szerémi 120—125, bánáti 120—125. Irányzat gyenge, forgalom összesen 81½ vagon.

Budapesti gabonátözsde, aug. 5. Határidőzlet: Buza októberre 25.14—25.34, zárlat 25.17—25.38, márciusra 27.37—27.58, zárlat 27.40—27.41. Rozs októberre 20.14—20.40, zárlat 20.16—20.18, márciusra 22.25—22.44, zárlat 22.24—22.26. Tengeri májusra 20.41—20.70, zárlat 20.43—20.45. Készrúpiac: buza 23.80—25.10, új árpa 18.25—18.75, köles 20—21, tengeri 23.50—24, korna 13.25—13.50, rozs 18.50—20, repce 45—46, zab 18—19, új zab 17.25—17.75.

Bécsi marhavásár, aug. 5. (Josef Saborsky & Söhne Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás 1533 hizott marha, 417 kiesontozni való, ebből 167 jugoszláviai eredetű. Irányzat nagyon élénk, drágább.

Chicago terménytözsde, aug. 5. Középfolyamok: Buza szeptember 137 és fél, december 145 ötnyelcad, március 150 és fél, Tengeri december 95 háromnyelcad, március 99, Rozs szeptember 109 és fél, december 116 egynyelcad.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA
 b'rmelyik naptól kezd e' lehet előfizetni s az első zetsé részese l a k'n vkedvezményekben

HIREK

— Tárca cseréltek Korosec és Radivojevic miniszterek. Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király Zsvkovic Petár miniszterelnök—belügyminiszter előterjesztésre felmentette dr. Korosec Antun közlekedési minisztert a közlekedési tárca vezetése alól és kinevezte erdő- és bányaiügyi miniszternek. Radivojevic Laza erdő- és bányaiügyi minisztert közlekedési miniszterre nevezte ki a király.

— Korosec Antun közlekedési miniszter görög küldetése. Beogradból jelentik: A görög köztársaság elnöke Korosec Antun dr. közlekedésügyi minisztert a Szent Megváltó-rend I. osztályu keresztjével tüntette ki.

— Az építésügyi miniszter Beogradba érkezett. Beogradból jelentik: Szavkovic Szeván építésügyi miniszter hétfőn visszaérkezett Beogradba.

— Az igazságügyminiszter a Vatikánnal kötendő koncordátum ügyében folytat előmunkálatakat. Beogradból jelentik: Szrskies Milán igazságügyminiszter tanácskozásra hívta meg Beogradba a Zagrebban élő Lanovic Mihájlo volt vallásügyi miniszteriumi osztályfőnököt, aki egyházipolitikai kérdésekben az ország egyik legelismeretebb szaktekinélye. Mértékadó helyről származó értesülések szerint Lanovic meg-hívása, összefüggésben van a Vatikánnal kötendő koncordátum tető alá hozásával. Az igazságügyminiszteriumban serényen dolgoznak a koncordátum javaslaton, mert Szrskies miniszternek az a szándék, hogy a közel öt év óta húzódó ügyet mielőbb véglegesen intézze. A legközelebbi időn belül megkezdődnek a tárgyalások is, amelyeknek színhelye minden valószínűség szerint Beograd lesz.

— Jugoszláv-olasz konferencia Abbáziában. Szusáról jelentik: Hétfőn délelőtt tíz órakor ült össze Abbáziában a jugoszláv-olasz bizottság, amelynek az a feladata, hogy megvizsgálja a fumei Taon de Revel bazen és a fumei vasútállomás közötti közlekedési ügyét. A Taon de Revel ugyanis jugoszláv terület és a közlekedést a nettunói konvenciók és a római meg-egyezős értelmében akarják rendezni. A jugoszláv delegáció vezetője Klodics Mátó mérnök, a ljubljani vasútgazgatóság igazgatóhelyettes, tagjai Bodnár mérnök és Stulhofer mérnök, a zagrebi vasútgazgatóság osztályfőnökei, továbbá több közlekedésügyi, állat-egészségügyi és vámszakértő.

— A jugoszláv katonatiszti delegáció ünneplése Lengyelországban. Varsóból jelentik: Pilsudski marsall vasárnap fogadta Bélics és Tásziacs tábornokokat, akik a jugoszláv tisztii delegációt vezetik lengyelországi útján. A jugoszláv tisztiek egy nagyobb csoportja néhány nappal ezelőtt Lengyelországba utazott, hogy viszonzozza a lengyel vezérkari tisztiek néhány hónappal ezelőtt tett jugoszláviai látogatását. Hétfőn délután a tisztii delegáció Varsóban látogatást tett a katonai műszergyárban, ahol ezeitig egyetlen katonai misszió sem kapott látogatási engedélyt. A gyár vezetősége a jugoszláv tisztiek tiszteletére dezsónét adott. A lengyelországi jugoszlávbarátok egyesülete kedden délen díszbédet adott a jugoszláv katonai küldöttség tiszteletére. Az ebéden Sabhovszky tábornok a lengyel vezérkar nevében üdvözölte a jugoszláv testvéremzet hadsergének kiküldötöit és örömeinek adott kifejezést jövetelük felett. Sabhovszky tábornok ezután lelkes pohárköszöntőt mondott Ófelsége Alekszandar királyra, Bélics tábornok pedig a lengyel köztársaság elnökének egészségére üritette poharát. A jugoszláv tisztii delegációt útjában mindenütt nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadják és szakadatlan ünneplésekben részesítik.

— Maniu és Bratianu manifestumharca. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintilla, mint ismeretes, a liberális párt tagjaihoz intézett levelében súlyos támadással illette a Maniu-kormányt. Maniu most elhatározta, hogy a liberális párt munkáját az ország lakosságához intézendő manifestummal fogja ellensúlyozni. A manifestumot augusztus 15-ikén publikálják.

— Időjárás. Dél- és Középeurópát hirtelen támadt meleg szubtrópusi légáramlás árasztotta el, amely a franciaországi és nyugatnémetországi poláris levegőhöz képest 10 fokos hőmérsékletkülönbséget mutat. A Meteorológiai Intézet jóslása szerint inkább felhős átmenetileg meleg idő várható, zivatarihajlammal.

— A Matica Szrpszka irodalmi bizottságának illése. Noviszadról jelentik: A noviszadi Matica Szrpszka irodalmi bizottsága szombaton este Vrhovac Radivoj elnökletével ülést tartott, amelyen folyóügyeket tárgyaltak. Az irodalmi bizottság tudomásul vette, hogy a vajdasági szerbek története dr. Ivics Aleksza szuboticaí jogakadémiai tanár szerkesztésében szeptemberben elkészül. Ezután az igazgatóság és az irodalmi bizottság tartott együttes ülést. Az ülésen többek között elhatározták, hogy a többi érdekelttel együtt lépéseket tesznek, hogy a repülőtérig létesítendő villamosvasúti vonal a közkörház mellett, a vásártéren és a Pirosi utcán keresztül vezessen, ahol tudvalevőleg a Matica árvaháza létesült. Az igazgatóság ezután elő-készítette a szeptember elsejei közgyűlés napirendjét.

— Az állampolgári esküt ezentul városokban is a főszolgabíró kezébe teszik le. Noviszadról jelentik: Matkovic Dobrica bácskai tartományi főispán a belügyminiszter legújabb rendelete alapján hétfőn arról értesítette Noviszad város tanácsát, miszerint ezentul az állampolgári esküt városokban is a járási főszolgabíró veszi ki.

— Megmérgezte magát egy községi orvos felesége. Beeskerekről jelentik: Hétfőn reggel súlyos mérgezési tünetekkel a beeskereki kórházba szállították egyik Beeskerek melletti község orvosának feleségét. Megállapították, hogy a fiatal asszony öngyilkossági szándékból mérgezte magát. A községi orvos és felesége a községbeliek szerint a legjobb egyetértésben, gond nélkül éltek és ezért nagy meglepetést keltett az öngyilkossági kísérlet. A kórházban megállapították, hogy a halálba kívánczó fiatal asszony állapota rendkívül súlyos.

— A monarchisták előnyomulása a görög községi választásokon. Párisból jelentik: Athénből érkező jelentések szerint a vasárnap lezajlott görögországi községi választások során Athénben az eddigi jelek szerint az antivenizelisták kis többséget szereztek. Ugyancsak a monarchisták győztek Patraszban és Szalonikiben is. Eddig huszonöt városból ismeretesek az eredmények és ezek közül tizenhatban a venizelista jelöltek kerültek többségbe, míg a többi városokban az antivenizelisták. Az athéni községi választások eredményéről még nincs végleges hír.

— Újabb letartóztatások a cibakházi mérgezési bűnyűgyben. Szolnokról jelentik: A Szolnok közelében levő községekben napvilágra került mérgezési bűnyűgy ügyében megindult nyomozás során már eddig is tömeges letartóztatás történt. Újabbban a cibakházi csendőrség özvegy Beke Mihályt, annak mostohalányát és özvegy Takács Lajosné tartóztatta le. Mindhárom asszony ellen az a gyanu merült fel, hogy meggyilkolták Beke Mihályt és Takács Lajost. A letartóztatott asszonyok beismerő vallomást tettek. Özvegy Beke Mihályné elmondta, hogy 1918-ban, amikor férje hazatért a katonaságtól, ő el akarta tenni láb alól olyképp, hogy mérget csempészett ételébe, de a mérgezés ekkor a véletlen következtében nem sikerült. Néhány nappal később azután mostohalánya adott be mérget férjének, aki nagyon rosszul lett és rövid szenvedés után meg is halt. Arra a kérdésre, hogy miért tették el láb alól Beke Mihályt, egykedvűen válaszolta a mérgekeverő özvegy, hogy a háború alatt annyira megszokta férj nélkül, szinte rosszul érezte magát, amikor férje 1918-ban hazakerült. Takács Lajosné, aki még 1911-ben gyilkolta meg férjét, azzal kezdte vallomását, hogy ő csak jót tett férjével, amikor eltette láb alól. Férje ugyanis háterginsorvadásban szenvedett, már nem is ment emberszámba és így a mérge csak megváltás volt számára. A csendőrség folytatja a nyomozást.

— Súlyos baleset ért egy szubotical üvegességét. Hétfőn délután súlyos szerencsétlenség áldozata lett Kauffmann Lajos tizenhatéves szubotical üvegességét, aki a Krauser Károly cégnek volt az alkalmazottja. Kauffmann a Vukovic Gerő főtéri divatruha cég egyik kirakatába üveglapot akart elhelyezni. A fiatal segéd egy kis állványon dolgozott, amely megbillent alatta. Kauffmann önkéntelenül támasztékot keresett és eközben egyensúlyt veszítve bezuhan a kirakatba. A súlyos üveglap összetört és a segéd előrenyújtott kezére zuhant. A következő pillanatban nagy sugárban tört elő a vér a szerencsétlen ember csuklójából. A szerencsétlenség színhelyén percek alatt nagy tömeg gyűlt össze, értesítették a mentőket, akik a súlyosan sebesült és eszméletlen fiatal embert beszállították a kórházba. Megállapították, hogy az üveglap a fiatal ember mind a két kezén átvágta az ereket és az orvosok véleménye szerint Kauffmann örökre nyomorék marad. A szerencsétlenül járt üvegességét a kórházban ápolják.

— Betörés Bródban. Bródból jelentik: Pénteken éjszaka ismeretlen tettesek betörték Brdarics és Ditrích bródi kereskedők üzletébe és onnan 4000 dinár készpénzt, valamint 30.000 dinár értékű árut vittek el. A betörést csak szombatn reggel vették észre és rögtön jelentették a rendőrségnek, amely az ellopott áru ismeretető jeleit közölte a környékbeli csendőrségekkel. Szombaton este a boszniai Novog község csendőrsége jelentette a bródi rendőrségnek, hogy ott elfogtak egy Jakupovic Ante nevű embert, aki a megjelölt árukat eladásra kínálta. A letartóztatott embert Bródba szállították, ahol kihallgatták. A kihallgatás alkalmával beismerte, hogy a betörést ő követte el, de nem egyedül, hanem egy társával, akit nem ismer névről és azt sem tudja kicsoda. Az áru és a pénzen megosztzkodtak és elváltak egymástól. A csendőrség most a másik betörő után nyomoz.

— Véres testvérharc. Noviszadról jelentik: Vasárnap délután Rumán véres esemény történt, amely Izgalomban tartja az egész községet. Schnur Mihály és Jakab rumai gazdálkodók között régebbi harag áll fenn birtokelosztás miatt. Ez a viszály arra vezetett, hogy vasárnap délután Schnur Jakab fejszével fejbevágtá Mihályt, úgyhogy annak koponyája megpedt. Súlyos sérülésével a rumai kórházba szállították, ahol azonnal megoperálták. Sérülése oly súlyos, hogy az orvosok szerint kevés remény van életbenmaradásához. A testet letartóztatták.

— Knut Hamsun hetvenéves. Oslóból jelentik: Knut Hamsun, a világhírű norvég író vasárnap ünnepelte hetvenedik születésnapját. A kiváló regényíró főmü-

vei: Lyngre szerkesztő, Pán, Ujföld, Viktória és különösen az Éhség, amelyben finom analízisét adja az éhezés lelkiállapotának, Knut Hamsunt, akit 1920-ban a Nobel-díjjal is kitüntettek, hetvenedik születésnapján egész Norvégiában ünneplik.

— Hangverseny a palicsi Vigadó nagytermében. Palicson augusztus 10-ikén nagyszabású hangversenyt rendeznek a szubotical zenekola előrehaladott növendékei. A hangversenyen Szénási Márton, Hollósi Erzsike, Kurtos Kozma, Csifári Minka, Hütter Klára, Siflis Irma, Herrmann Ottó, Kampós Eta és Simonyi Margit lépnek fel. Az érdeklődés a Vigadó nagytermében megtartandó hangverseny iránt máris igen nagy. A koncert részletes műsorát még ismertetni fogjuk.

— Halálra sebeztek a fegyőrök golyói egy menekülő fegyencet. Csuprijáról jelentik: Hétfőre virradó éjjel a csuprijai fegyházból szökést kísérelt meg Lakić Vojin fegyenc, akit különböző büntetéseiményekért több évre ítéltek el. Büntetésének teljes kitöltéséhez azonban már csak két hónap hiányzott. A fegyenc éjszakának idején felészitette a cellarácsot, kiugrott az emeleti ablakon és futásnak eredt. Az őrk észrevették a szökést, felszóllították a fegyencet, hogy álljon meg. Lakić azonban tovább szaladt, mire az őrk több lövést adtak le rá. Az egyik golyó fejbetalálta a fegyencet, aki nyomban meghalt.

— Szomborban is megválasztották a strandszépét. Szomborból jelentik: A szombori stranden este nagy szabású ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyen lampionos felvonulás, tűzijáték és egyéb szórakoztató mulatságok voltak, amely a hajnali órákig tartott. Az ünnepség keretében megválasztották a strandszépét. Első lett Rónai Lászlóné 1130 szavazattal, második Cirfus Jelen 852 szavazattal. A leghevesebb strand-füvésztájon Schöffler Hugó győzött 370 szavazattal.

— Csökkentik a gimnáziumok számát. Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztériumban serényen dolgoznak azon a rendeleten, amellyel a feleslegessé vált gimnáziumokat szüntetik meg. A rendelet, amely igen sok gimnázium megszüntetését mondja ki, még ezen a heten elkészül és elkészülte után nyomban nyilvánosságra is hozzák.

— A Vajdaságban rekord paprikatermésre van kilátás. Ilyen címen augusztus 2-iki számunkban részletesen beszámoltunk a paprikatermés várható eredményéről és közöltük azokat a helyeket és vidékeket, ahol főleg kitünő termésre van kilátás. A termő vidékek sorából kifaradt Martonos, ahol szintén elsőrendű minőségű paprikát termelnek és a terméskilátások ezen a vidéken is kecsgetetők.

— Negyven napja tart éhségstrájkot kilenc kommunista a kolozsvári ügyészség fogházában. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári ügyészség fogházában kilenc politikai fogoly, akiket kommunista agitációval gyanúsítanak — mint ismeretes — éhségstrájkot kezdtek. Az éhségstrájk már negyvenedik napja tart és a kilenc fogoly állapota rendkívül súlyosra vált. A kórház főorvosa telefonon jelentette a bukaresti legfelsőbb katonai fórumokhoz, hogy a strájkolók közül Chaja Lipschitz huszonötéves besszarábiai tanítónő már agonizál. A kilenc fogoly közül Chaja Lipschitz az egyetlen nő. A férfiak közül háromnak fordult súlyosra az állapota.

— Apja sírján főbelötte magát egy mészárosmester. Beogradból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt vasárnapra virradó éjjel a csacsaki temetőben. Glavnics Petar mészárosmester apja sírján főbelötte magát és azonnal meghalt. A holttest zsebeiben bucsulevelet találtak, amelyet az öngyilkos mészáros a rendőrségnek címzett és amelyben azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt dobta el magát az életet.

— Rejtélyes merényletet követtek el a román régensstanács egyik tagja ellen. Maelrisch-Ostrauból jelentik: Az elmúlt éjszaka a 17. számú bécsi gyors ellen titokzatos merényletet követtek el Maelrisch-Ostrau és Weiskirchen között. A mozdonyvezetők csak az utolsó pillanatban vették észre, hogy a vaspályára a sinek közé nagy kórakást halmoztak össze. Teljes erővel lefékeztek és közvetlenül a kórakás előtt sikerült megállítani a gyorsvonatot. A vonatkísérő személyzet leugrott és gyors tempóban igyekezett megállításítani a pályát kőhalmzattól, de ekkor több lövést adtak le rájuk. A lövedézők üldözésére indultak, azonban a sötétben nem tudtak nyomukra akadni. A gyorsvonat néhány perces késéssel folytatta útját. A prágai lapok szerint politikai természetű merénylet történt, mert a vonaton utazott Buzdugan György, a román régensstanács tagja, aki Karlsbadba megy gyógykezelni magát. Valószínűnek tartják, hogy az ő szalonkocsija ellen intézték a merényletet. Hivatalos helyen azonban megcáfolták a lapoknak ezt a feltevését és hangsúlyozzák, hogy ezt a kombinációt semmiféle komoly adat nem támasztja alá.

— Eljegyzés. Fenyves Böske (Velikibeeskere) és dr. Kemény Jenő (Velikakikinda) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gázol az autó, gázol a motorbicikl. Beeskerekről jelentik: Egy személyszállító autó, amelyet Kozsu Károly beeskereki sofőr vezetett, elütötte Molnár Mariska hatéves kisleányt. Molnár Mariska sérüléseibe még a helyszínen meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást. — Beogradból jelentik: Halálos szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt Beograd legforgalmasabb pontján, a Knez Milos utcában. Egy személyautó az építésügyi minisztérium épülete előtt halálra gázolta Sztojánovic Mileva tizenhatéves asszonyt, aki a forgalmas utat áthaladni és közben nem hallotta az autó szirénajelzését. A vizsgálat során megállapították, hogy a gépkocsi szabályszerű gyorsasággal haladt, idejében jelzett és a katasztrófát az idézte elő, hogy az öregasszony nagyot hallott. — Oszijekről jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a szlovéniai Novoszéll községben. Saricev Mária tizenkilencéves leány Bertics Iván tanítónál volt alkalmazva, mint szolgáló. A leány szombaton este bevásárolni ment, de ahogy kilépett az utcára, egy motorbicikli közeledett. A leány megijedt és ahelyett, hogy félre ugrott volna, a gépnek szaladt. A motorkegypár teljesen összeroncsolta a leány ballábát, úgyhogy be kellett szállítani a oszijeki kórházba, ahol amputálták a lábát. Állapota azonban olyan súlyos, hogy nem biznak életbenmaradásában.

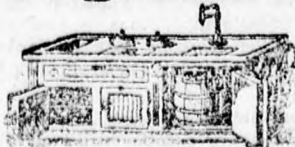
— Szabadlábra helyezik a letartóztatott budapesti bankárokat. Budapestről jelentik: A vizsgálóbíró elrendelte csütörtökön letartóztatott Politzer Géza és Rosenfeld Jenő bankárok szabadlábrahelyezését. A végzést a vizsgálóbíró azzal indokolta, hogy a legtöbb hitelező visszavonta a feljelentést a bankárok ellen. Ha a végzés ellen az ügyészség nem jelent be felebbezést, akkor a bankárokat kedden reggel szabadlábrahelyezik, ellenkező esetben a vádtanács dönt ügyükben.

— Árletéscsk. A Noviszadon székelő első hadseregparancsnokság élelmezési osztálya augusztus 19-ikén délelőtt tizenegy órakor szóbeli árletést tart 70.000 kiló 0-ás liszt és 70.000 kiló 2-es számú fehérített beszerzésére. Bántárpénz 5 százalék. — A zemuni tengerészeti parancsnokság augusztus 14-ikén déli tizenegy órakor 400 doboz konzervált tej és 400 doboz konzervált vaj beszerzésére árletést hirdetett. — A beograd tartomány építészet osztálya augusztus 14-ikén délelőtt tizenegy órakor írásbeli árletést tart a járatomási tartományi kórház kerítésének építésére. Előirányzott összeg 156.327.46 dinár. — A tiszamelléki hadseregparancsnokság augusztus 15-ikén nyilvános szóbeli árletést tart 200.000 kiló szalma beszerzésére. Bántárpénz 5 százalék.

— A szubotical Radnicski közgyűlése. A szubotical Radnicski sportklub augusztus 18-ikán délelőtt 9 órakor tartja évi tisztújító közgyűlést a Hirth Pali-féle vendéglőben.

— Zsebmetszőtt fogott Beogradban egy stípi ügyvéd. Beogradból jelentik: Pénteken este Beogradban dr. Magarasevics Milán stípi ügyvéd zsebéből egy vakmerő zsebmetsző a nyílt utcán kilopta tizenegyszer dinárt tartalmazó pénztárcáját. Az ügyvéd észrevette, amikor a tolvaj a zsebébe nyúlt és megragadta a zsebmetsző csuklóját. A tolvaj azonban már a kihuzott pénztárcát egy közelben álló társának adta át, aki elmenekült. A tolvajt, akit Ratisics Mihajlónak hívnak, átadták a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást az elmenekült cinkostárs kézrekerítésére.

Jégszekrények

Mészárosok, hentesek, vendéglősök, magánháztartások legelőssőbb beszerzési forrása.

Minden nagyságban kapható!

Előrendü kivétel! Kérjen árjegyzéket!
MILOŠEVIC, SOMBOR, Zlatna Greda 2'

— Vasraverve kísérték a börtönbe a clevelandi román alkonzult, mert nem fizette a tartásdíjat elvált feleségének. Newyorkból jelentik: Az Amerikában élő románok körében nagy izgatottságot keltett Popovici Jon clevelandi román alkonzult letartóztatása. Az alkonzult elváltan él feleségétől és az asszony feljelentést tett volt férje ellen, hogy nem fizeti a megítélt tartásdíjat. A rendőrök megjelentek az alkonzult lakásán és az alkonzult, annak ellenére, hogy az nem fejtett ki semmi ellenállást, megbillincseltek és úgy vitték be a fogházba. Másnap az alkonzult ügyvédje kauciót tett le, mire Popovicit szabadonbocsátották. Az ügynek előreláthatólag diplomáciai következményei lesznek.

Orvosi hír. A gráci egyetem száj- és fogsebészeti osztályán folytatott gyakorlat után fogorvosi rendelésemet újból megkezdtem. Dr. *Auspitz* Rudolf, Sombor.

— Nyolc ház leégett egy szlovéniai községben. Ljubljánból jelentik: Vasárnap délután nagyarányú tűzvész pusztított a Ljubljana melletti Cirkovce községben. Nölc nagy ház továbbá több melléképület és gazdasági gép esett a lángok martalékául. A kár több mint egymillió dinár, amelynek csak igen kis része térül meg biztosítás útján. A tűz vasárnap egész délután pusztított és csak este hat óra tájban sikerült teljesen elfojtani a lángokat. A katasztrófális tűzvész színhelyére Ljubljánból bizottság szállt ki, amely megejtette a tűzvizsgálatot, a katasztrófa okát azonban eddig nem lehetett teljes bizonyossággal megállapítani.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— Megölt egy munkást a villámcsapás. Oszjékről jelentik: Hatalmas vihar vonult át pénteken a szlovéniai Gunja község felett. A vihar emberéletet is követelt áldozatul. A »Doknjaševca«-féle faiparvállalat munkásai a közel erdőben irtották a fákat. A munkásokat munkaközben érte a vihar. A vihar kitérősekor Szabados Miklós munkás a kocsijához szaladt, hogy lovat egy fa alá vezesse. A fába azonban becsapott a villám és a szerencsétlen embert és a két lovat megölte.

»Ignis« fatelepet Palicsi uton okvetlen tekintse meg, mielőtt téli szükségletét beszerzi. Tel. 503.

— Halálos távuszás. Ilokáról jelentik: Az elmúlt napokban halálos szerencsétlenség történt Ilokánál a Dunán, amelynek áldozata Mann Jakab husz éves kereskedő. Mann Jakab fogadott a barátjaival, hogy minden csónakkíséret nélkül átúszik a palánka oldalra és vissza. A Duna ezen a részen meglehetősen széles, azonban Mann mégis szerencsésen átkergette a bácskai oldalra, majd megfordulva visszafelé igyekezett. A szerencsétlenség az iloki parttól körülbelül 60 méterre érte. Nem lehet tudni, hogy tulajdonképpen mi történt, csupán kétségbeesett segélykiáltásokat hallottak. Gyorsan csónakkal mentek a segítségére, de mire odaértek, a fiatalember már elmerült. A holttestet még nem találták meg.

Dr. Sattler Mátyás noviszadi orvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését újból megkezdte. (Noviszad, Kralje Alekszandra utca 7.)

— Augusztus tizenötödikéig be kell fizetni az esedékes adókat. A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság rendeletben figyelmezteti az adóköteleseket, hogy a földadó első részlete augusztus tizenötödikén esedékes, ugyancsak ezen a napon esedékes a többi adónemek harmadik részlete is. Azokkal szemben, akik e kötelezettségük teljesítését elmulasztják, a tartományi pénzügyigazgatóság szigorúan fog eljárni.

Agyvértódulás, szívzorongás, nehéz lézés, felelémérés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által rövidesen megszüntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a *Ferenc József* víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 5

Mély gyászba borulva tudatjuk az egész rokonság nevében, hogy családunk feje és dísz, a legjobb anya, nagynya és rokon

**özv. Königstättler Jánosné
szül. Fischer Rozália**

rövid betegség után élte 82. életében ma délután 5 órakor visszaadta lelkét az Urnak.

Drága halottunk hült tetemét f. é. augusztus 5-én délután 5 1/2 órakor temetjük a gyászházból a helybeli zsidó temetőben levő családi sírboltba.

Béke hamvaival!

Noviszad, 1929. augusztus 4.

Königstättler Imre, Königstättler Lili unokái. Fischer Károly testvéröccse. Özv. Teubner Jánosné szül. Königstättler Helén, Königstättler Dusan, dr. Königstättler Ottó gyermekök.

Koszorúk mellőzését kérjük!

KÖZGAZDASÁG

A noviszadi technikai igazgatóság új főnöke a Vajdaságot

Hatvan ármentesítő társulat került a technikai igazgatóság hatáskörébe

Noviszadról jelentik: Az építésügyi minisztérium átszervezése következtében az egyes építésügyi igazgatóságok hatáskörében is nagyobb változások álltak be. Megkértük *Gasparri* György, noviszadi építésügyi igazgatót, hogy ismertesse az átszervezés következtében előállt nagyobb változásokat és a következő információkat kapjuk:

— Az építésügyi minisztérium átszervezése nemcsak a minisztérium munkakörében idézett elő mélyreható változásokat, de az építésügyi igazgatóságokat is teljesen átszervezték. Az építésügyi igazgatóságok helyébe, a jelenlegi tartományi technikai igazgatóságok kerültek és ezeknek munka- és hatásköre lényegesen nagyobb, mint volt az építésügyi igazgatóságoké.

— A noviszadi építésügyi igazgatóság helyébe került tartományi technikai igazgatóság hatásköre kiterjed az egész Vajdaságra és annak noviszadi, szombori, staribeceji, vrsaci, becskeréki, rumai, vukovári, bogradi, szmederevői, sabáci és a valjevi szekcióira. Ezerint az eddigi szűk hatáskörrel szemben ezúttal nemcsak a Bácskára, Bánátra, Kelet-Szerémségre, de Észak-Szerbiára is kiterjed. A technikai igazgatóság négy osztályból áll és pedig az igazgatási és számviteli osztályból, utépitési és hidépitési osztályból, hidrotechnikai osztályból, végül a magasépítési és villamosművek hadosztályból. Ugyanez a földművelésügyi minisztérium hatásköréből a vízügyi vezérigazgatóság, továbbá a közlekedésügyi minisztériumból a vasutépítő osztálya és a teljes posta-, távirat- és távbeszélő minisztérium az építésügyi minisztériumhoz került. Ez a körülmény az építésügyi minisztérium munkakörét az eddigi háromszorosára emelte.

— A technikai igazgatóságok munkaköréhez tartozik többek között a védőtöltések ellenőrzése és az egész ármentesítési munka és annak felügyelése is. A Vajdaságban mintegy hatvan ármentesítő társulat működik és ezeknek a Duna, Tisza és az egyéb folyók mentén szétágazó hálózatuk van. Természetes, hogy az ármentesítési ügye nagy jelentőségűnek fogja alkotni. Nem szabad azonban szem előtt téveszteni, hogy ennek a meglévő ármentesítési berendezések épségbentartása, a még nem ármentesített területek vizének lecsapolása és ezáltal a vízzel borított területek termékenyítése és

általában a lecsapolási probléma megoldása. Az ármentesítés kérdése azonban szorosan összefügg a külföldi kölcsönök folyósításával és a külföldi tőke szívesen is érdeklődik ilyen munkálatok iránt. Ami a védőtöltések illeti, tanácsos a védőtöltéseket az 1926-iki nagy árvíz alkalmával szerzett tapasztalatok figyelembevételével, lényegesen felemelni és megerősíteni és a várható legmagasabb vízállással szemben ellentállóvá tenni. Nagy akadályja ennek a munkának, hogy a Vajdaságban több ármentesítő védőtöltést a határok széttagoltak. A szükséges és nélkülözhetlen együttműködés a békeszerződés megfelelő rendelkezései alapján történik, az esetleges vitáknál pedig a Bécsben székelő központi szakértőbizottság illetékes. De nagy nehézségek merülnek fel azért is, hogy a több ország területére átnyúló védőtöltések különböző rendelkezései alapján történjenek. Befolyással van a védőtöltések szempontjából az a körülmény is, hogy nem mindenütt egyforma anyagból készülnek ezek a töltések. Sok helyütt kevésbé ellenállóképes anyagot használtak. A Dunánál sok helyen a part könnyen málo földrétegből áll, ami a védőtöltéseket veszélyezteti. A Tiszánál ellenben a part rendszerint szilárdabb anyagból való, míg a védőtöltések anyaga kevésbé erős.

— Kormányzatunk nagy gondot fordított a hidak építésére. Ennek köszönhető a noviszadi Dunahid, a titeli Tiszahid a ljubovijai Drinahid. Munkában van még a noviszadi technikai igazgatóság területén új hid Zvorniknál, Pancsevón, Sabácon és a titeli közúti hid, amely utóbbi a meglévő vasúti hid kiegészítő része lesz. Ez az új közúti hid a meglévő vasúti hid pilléreire fog kerülni. Ennek elkészültével eltávolítjuk a Titeinel még mindig üzemben levő fahidat, amely még a háború elől származik Tervben van Szabalinál egy Tiszahid építése, de ezúgyben még nem történt meg a végleges döntés.

— Új ember vagyok itt a Vajdaságban és azon vagyok — fejezte be nyilatkozatát *Gasparri* igazgató — hogy az itteni viszonyokat minél alaposabban megismerjem. Minden jogos igényt ki akarok elégíteni, természetesen, amennyiben erre az anyagi lehetőségek meg vannak és nem kívánok semmilyen tekintetben különbséget tenni a lakosság nemzetiségi tagozása tekintetében.

Új kivitelű törvénynek az exportőrök

A jugoszláviai exportőrök országos egyesületének tízéves jubileuma

Beogradból jelentik: A jugoszláviai exportőrök országos egyesülete vasárnap díszes keretek között ünnepelte meg tennálásának tizedik évfordulóját.

A jubileumi díszülésen *Öfelsége Alekszandar* király képviselője is résztvett. *Öfelsége* nevében *Szarics* ezredes jelent meg és rajta továbbá *Radivojević* László erdő és bányászati miniszteren kívül az összes szakminiszterumok képviselői, továbbá az ország közgazdasági életének reprezentánsai vettek részt a díszülésen.

Az ülést, amelyet a Beogradi Eszkoptna Banka közgyűlési termében tartották meg, *Matejics* Dragisa volt nemzetgyűlési képviselő az exportőrök országos egyesületének elnöke nyitotta meg hosszabb ünnepi beszéddel. Az elnök indítványára az ülésről hódoló táviratot küldtek *Öfelsége Alekszandar* királynak, majd *Matejics* Dragisa meleg szavakkal fűdőzölte a lengyel és svájci exportőrök jelenlévő delegátusait.

Popovics Györgye az egyesület titkára terjesztette elő ezután részletes jelentését, amely felöleli az egyesület alapításának és tízéves munkájának minden jelentős mozzanatát és kiterjeszkedik a világháború utáni gazdasági válság történetére, valamint az egyesület által elért konkrét gazdasági eredményekre is. A jelentés végén a titkár azt az indítványt terjesztette elő, hogy az egyesület sürgős memorandumban kérje a kormányt egy speciális kivitelű törvény megléte megalkotására. Ez a törvény a kivitel teljesítését célozand és szükséges lenne, hogy azt a kormány az exportőrök egyesületének közreműködésével és az érdekképviseletük meghallgatása után hozza tető alá.

A javaslatot egyhangulag és nagy tetszéssel elfogadták. *Popovics* titkár után újból *Matejics* Dragisa elnök tartott rövid beszédet, amelyben kegyeletes sza-

vakkal emlékezett meg az egyesület elhalt tagjairól. Ezzel a díszülés véget ért.

Vasárnap délután a jubileumi ünnepségekkel kapcsolatosan a gyümölcs és gabonaexportőrök ültek össze konferenciára.

A konferencián, amelyen a szakminiszterumok küldött referensei is felszóltak, a következő határozati javaslatokat fogadták el:

1. A jugoszláv kivitelű kereskedelmet olyan színvonalra kell emelni, hogy a nemzetközi forgalomban elfoglalhassa az őt megillető előkelő helyet.

2. A mezőgazdaságot, amely nemzeti gazdaságunknak eddig leghátramaradottabb ága volt, minél előbb a tökéletesedés és az egység útjára kell terelni, mert ez az egyedüli módja annak, hogy a jugoszláv mezőgazdasági termékek, amelyek kivitelre kerülnek, a nemzetközi piacokon állandó jó hirre tegyenek szert.

3. Az asztaltszavára vonatkozólag az exportőrök konferenciája megállapítja, hogy ez az igen fontos kivitelű termékünk abban a veszélyben forog, hogy elvesztí régi jó nemzetközi márkáját, mert a szállítás sok esetben nem történik azzal a gondossággal és szakértelemmel, amely szükséges volna. A szállítás módját teljesen át kell szervezni és modern alapokra fektetni.

A konferencia foglalkozott még a tengerparti kedvezményes gabonatarifa és a gabonafélék szortírozásának kérdésével, majd a *Matejics* Dragisa helyettesét elnökölő dr. *Bugaresics* László alelnök felolvasta dr. *Svirijuga* Sztánkó pénzügyminiszter táviratát, amelyben a miniszter sajnálatának ad kifejezést amiatt, hogy nem vehet személyesen részt az ünnepségeken és jókívánásait küldi a kongresszus résztvevőinek.

Este fél kilenc órakor ért véget a konferencia, amely után a résztvevők ünnepi bankettra ültek össze.

A banketten Szilgyi Géza dr. magyar kereskedelmi megbízott szerb nyelvű beszédét mondott, amelyben rámutatott arra, hogy Jugoszláviát és Magyarországot történelmi és földrajzi fekvése egyaránt egymásra utalja és ezért mindkét nép számára kívánatos, hogy a termékek kieszérlésénél békés és barátságos kereskedelmi politika érvényesüljön. A magyar kereskedelmi megbízott nagy tetszéssel fogadták a bankett résztvevői.

A Matica sem kapott adómentességet. Noviszadról jelentik: A Matica Srpska igazgatósága kérvényt intézett a pénzügyminiszterhez, hogy a Maticának engedjék el az állami adók fizetését, mert az egyenes adókról szóló új törvény alapján olyan épületek és ingatlanok után, amelyek nemzeti célt szolgálnak, nem kell állami adót fizetni. A pénzügyminiszter a napokban értesítette a Matica vezetőségét, hogy az egyenes adó törvény szóbanforgó rendelkezései nem vonatkoznak a Maticára és így a Matica továbbra is köteles állami adót fizetni. A Matica szombati igazgatósági ülésén elhatározta, hogy a miniszter határozata ellen az államtanácshoz felebbez.

A Noviszad—petrovaradini ármentesítő társulat igazgatósági ülése. Noviszadról jelentik: A Noviszad—petrovaradini ármentesítő társulat igazgatósága Popovic Dáka társulati elnök, volt miniszter elnöklésével vasárnap délelőtt igazgatósági ülést tartott, amelyen résztvett dr. Borota Branislav noviszadi polgármester, társulati ügyvezető alelnök, dr. Szélig Pál petrovaradini rendőrfőkapitány, Sztáics Tósa kátyi községi bíró és dr. Markovics Giga noviszadi városi gazdasági tanácsnok. Az igazgatósági ülés, főleg az augusztus 15-ikén, Noviszadon a városházán megtartandó éves rendes közgyűlés napirendjét készítette elő. Az igazgatóság átvette a Tosics Dusan noviszadi mérnök által kidolgozott ármentesítő és lecsapolási terveket, amelyek szerint a futaki erdőtől a kátyi határig új védőtöl-

tés készül tizenkét millió dinár költséggel. Mielőtt az ármentesítő társulat a szükséges kölcsönt, amelyet husz millió dinárra tervez, megkapta, megkezdte a védőtöltesek építését. Az igazgatóság elkészítette az idei és a jövő évi költségvetéseket és az új költségvetésben már szerepel a megszervezett társulati igazgatói állás, amelyet a társulat főmérnöke fog betölteni. Hasonlóképpen megszervezte az ármentesítő társulat a kataszteri nyilvántartó állását is.

Terméseredmények az apatini járásban. Apatinból jelentik: Az apatini járásban mindenütt serényen folyik a buzacseplés. A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste Kovcsin Zsvikó járási gazdasági felügyelőt, aki közölte az apatini járás idei terméseredményét. Priglevica Szveti-Ivan határában a buza katasztrális holdanként átlag 8 métermázsát, az árpa 10 métermázsát, a zab 8 métermázsát adott. Sztapár községben volt a legjobb termés. Itt a buza átlag 12 métermázsát, az árpa 10, a rozs 8, a zab 6 métermázsát adott. Apatinban a buza átlag 8 métermázsát adott, ami meglehetősen gyenge, de annál több az árpa, amely átlag 11 métermázsát adott, a rozs 8, a zab 10. Doroszlóv községben a buza átlag 8, az árpa 6, a zab 5 métermázsát adott. Bacski Monostoron a buza 10, az árpa 12, a rozs 8, a buza és rozs vegyese 8, a repce 3 métermázsát adott. Szonta községben a buza 8, az árpa 13, míg a rozs 8, a buza és rozs keverve 8, a zab 10 métermázsát. Szviljojevo községben volt a leggyengébb termés. A buza 5, az árpa 7, a rozs 5, a buza és rozs keverve 5, a zab 5. Kupuszina községben a buza 8, az árpa 10, a zab igen gyenge: 3 métermázsát, míg a mák 33 métermázsát adott. Bogojev községben a buza 8, az árpa 8, a rozs 7, a zab 8 és a repce 2 métermázsát adott katasztrális holdanként. Az apatini járás átlagos hozadéka tehát így alakult: a buza átlaga 8 métermázsát, az árpa 10, a rozs 7, a buza és rozs vegyese 7, a zab 7, a repce 2, míg a mák métermázsát. A terméseredmény jóval alulmaradt a tavalyinál.

A nap legszebb versenye. Göttmann Szaniszlónak lead öt métert, Csávósy ezt az előnyt Pavkovicson öt méterre növeli, Mérey vissza szerez három métert Kollerón, Lugomerszki, Vermes előtt három méterrel startol, de a kitünő formában levő Vermes 30 méternél befogja Lugomerszkit és gyönyörű finissel másfél méterrel győz.

4x50 méteres vegyes staféta: 1. Szombor, 2. Szombor, 3. Sporting Klub Palics.
Vízilabda Szombor—Szubotica 11:0.

BÁCSKOGRADISTE

Bácskogradistei Sport Klubb—Petrovaradini Hajduk 2:1 (0:0). Barátságos mérkőzés. A bácskogradistei csapat az öt perccel meghosszabbított időtartam alatt érte el a vezetést.

Szeptember hetedikén kezdődnek Zagrebban a könnyűatléikai országos bajnokságok. Zagrebból jelentik: A jugoszláv könnyűatléikai szövetség szeptember 7-ikén és 8-ikán rendezi meg Zagrebban az 1929. évi országos bajnokság versenyeit. Az első nap programja: távolugrás, százméteres síkfutás, négyszázméteres gátfutás selejtezője, súlydobás, magasugrás és négyszázméteres síkfutás. A második nap programja: 110 méteres gátfutás, huszonöt kilométeres országúti gyaloglás, diszkoszvetés, négyszázméteres gátfutás döntője, rudugrás, 10,000 méteres futás, gerelyvetés, 1500 méteres futás, 4x400 méteres stafétafutás. A versenyeket a zagrebi Concordia-pályán tartják meg. Nevezési határidő augusztus 31. Nevezési díj személynként és programponként 15 dinár, kivéve a stafétát, ahol a nevezés csapatonként 60 dinár zagrebi csapatoknak és 30 dinár vidékieknek. Minden versenyben az első a »Jugoszlávia 1929. évi bajnoka« címet, az első három helyezette pedig díjakat kap.

SZINHÁZ

A hágai kamaratáncszínház rendezője és első szólótáncosa Becskerekén

Becskerekéről jelentik: Érdekes vendége van pár nap óta Becskereknek. A napokban ideérkezett Millos Aurél, a hírneves táncművész, a hágai kamaratáncszínház első szólótáncosa és rendezője, a berlini állami színházak szólótáncosa és a hírneves Laban-féle táncművészeti iskola asszisztense.

A rendkívüli tehetségu táncművész Becskerekéről származik és most rokonai és barátai látogatására jött haza. Millos Aurél uzdini születésű, a gimnáziumot Becskerekén végezte, majd a berlini Laban-táncművészeti iskola növendéke lett. Csakhamar felismerték tehetségét és hamar megcsinálta karrierjét. Előbb az intézet tanára, majd asszisztense lett, két év előtt a berlini állami színházakhoz szerződötték szólótáncosnak, majd a hágai kamara táncszínház első szólótáncosa és rendezője lett.

Millos Aurél becskereki tartózkodását arra használja fel, hogy földijeit előtt bemutassa képességeit. Szombaton, augusztus 10-én este táncművészeti előadást tart a Szokolánum nagytermében. Műsorán kizárólag saját szerzeményű táncai szerepelnek. Négy táncot mutat be legújabb táncszíviójából, egy paródiát »1918-ra« cím alatt, egy egészen új irányú experimentumot, amelynek »Ire« a címe és amelyben nemcsak táncol, de beszél is Fritzmann szövegére, továbbá Liszt 13-ik rapszodiájára táncol egy magyar rapszodiát és még néhány érdekes művészi új irányú táncszámot mutat be. Zenekísérettel Liszt kivételével csupa modern zeneszerzők műveit szerepelnek, mint Bartók, Moszkovszki és mások.

Millos Aurél előadása rendkívüli eseménye lesz Becskerek művészi életének. Az előadás iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. A hírneves táncművész az előadás után visszautazik Hágába.

SPORT

A szubotikai Kék-fehérek országos tenniszversenye

Pénteken kezdődik a verseny, amely három napon keresztül fog tartani

Még csak néhány nap választ el a szubotikai országos tenniszversenytől, amely az idei szubotikai sportszezon egyik legkiemelkedőbb eseményének ígérkezik. Az az érdeklődés, amely különösen a vajdasági klubok részéről megnyilvánul, bizonyítéka annak, hogy nálunk a futball mellett már a tennisz is egyre nagyobb tért lődit. A szubotikai közönség részéről megnyilvánult nagy érdeklődés pedig azt bizonyítja, hogy a tennisz-sport Szuboticán egyre népszerűbbé

válk és rövidesen eljön az az idő, amikor olyan nagy közönséget fog kicsalni egy-egy érdekesebb verseny a tennispályára mint amilyen a futballnak volt visszahanyatlása előtt. Az előjelekből következtetve mind-

három versenynapon szép számú közönség fogja felkeresni a városligeti versenypályákat, ahol természetesen a rendezőség a nézők legnagyobb kényelméről fog gondoskodni. Az előkészületek már nagyban folynak és a versenyrendezésre arra törekszik, hogy a nagyarányú verseny zavartalanságát biztosítsa.

Az utóbbi napokban szintén nagy számmal érkeztek nevezések, úgy hogy minden versenyszámban népes mezőnyre és izgalmas küzdelmekre számíthatunk. A legnagyobb érdeklődés természetesen a zagrebi és a beogradi játékosok vendégzereplése iránt nyilvánult meg. A vajdaságiak közül Bokornétól, Balázstól és Flamantól várnak sikeres szereplést a zagrebi és beogradi játékosokkal szemben.

A verseny pénteken reggel kezdődik, a sorsolást megelőző este fogják megtartani. Pénteken és szombaton bonyolítják le az elődöntőket, úgy hogy vasárnap csak a döntők lejátszására kerül sor. A győztesek értékes tiszteletdíjakat kapnak a rendező egyesüllettől. A verseny befejezése után, vasárnap este a Dárány-szálló éttermében a vendégek tiszteletére összejövetelt fognak tartani a szubotikai klub tagjai.

Kitünően sikerült a Szombor—Szubotica uszóverseny

Vermes István rekord idő alatt győzött a 100 méteres gyorsúszásban

Szomborból jelentik: Vasárnap a Szombori Sport rendezésében tartották meg a Szubotica—Szombor városközi uszóversenyt. A verseny szép időben nagy számú közönség jelenlétében folyt le, egyes számokban nagyon jó eredményeket értek el az uszók és a helyezésekért erős küzdelmek folytak. A verseny eredményei a következők:

400 méteres gyorsúszás: 1. Auspitz Szombori Sport 6.13 mp. 2. Nagy Bálint Szombor. 3. Simonyi Lajos Sporting Klub Palics. Erős küzdelem folyt a 2. és a 3. helyezett között.

100 méteres sprint uszás: 1. Vermes István Sporting Klub Palics 1.03 mp. 2. Mérey Edwin Palics, 3. Szaniszló Szombor. Vermes végig vezetve, kitünő idővel nyeri a versenyt. A győztes ideje jugoszláv rekord, azonban a csatorna folyóvizében érték el és így da-

cára, hogy a medence zsílpel el voltak zárva, az eredményt aligha fogják hitelesíteni.

100 méteres hátúszás: 1. Koller Szombor 1.26 mp. 2. Lénert I. Szombor, 3. Nagy Bálint Szombor.

50 méteres női mellúszás: 1. Lénert IV. Szombor 47 mp. 2. Láng Szombor. **100 méteres női mellúszás:** 1. Lénert Cunca 1.28 mp. 2. Toma N. Az elsőnek beérkező Lángot diszkvalifikálták.

50 méteres gyermekúszás: 1. Kmetz II. Palics 41 mp. 2. Lénert V. Palics.

50 méteres junior uszás: 1. Milagyev Szombor 33.5 mp. 2. Ivancsics Szombor. 3. Kmetz Endre Palics.

4x50 méteres sprint staféta: 1. Sporting Klub Palics. (Göttmann, Pavkovic, Mérey, Vermes). 2. Szombori Sport (Szaniszló, Csávósy, Koller, Lugomerszki). 3. Szombor II.

MEGJELENT	MEGJELENT		MEGJELENT
	Dr. Vóceei:		
	KOZMETIKAI TANÁCSADÓ		
	című műve.		
	A 200 oldalas vastos kötet ára 40 dinár		
Minden nő számára nélkülözhetetlen!			
Kapható a könyvkereskedésekben is			
MEGJELENT			

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LASZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(Margitot férjhez akarják adni — A Képes Világ szépségversenye)

Az öreg Wagner életében már nem voltak ambíciók. Valamikor a fáradságos és megalázó inasévek után mint egész fiatal legényke ismerte meg azt az akkor még csitirlányt, aki a felesége lett. Házasságukat nem előzték meg viharos emóciók és az esküvő után sem következtek mézes-hetek. A fiatal pár nyomban beköltözött a kis lakásba, amelyhez a fűszerbolt tartozott és azonnal megkezdődött a munka, amely szakadatlanul tartott a hosszú évek során. Csak három nagy esemény történt a családban, amely felkavarta a hétköznapok egyhanguságát. Az egyik, amikor az első leány megszületett. Akkor Wagnerék még fiatalok voltak és boldog csodálkozással fogadták a kis jövevényt. Rózsai ott nőtt fel az üzletben, anyás lány volt és ritkán mozdult ki a kis lakásból. Nem voltak különösebb vágyai és amikor egy derék állatorvos megkérte a kezét, az öreg Wagner boldogan rohant információkért és miután azok megnyugtatóak voltak, csakhamar megtartották az esküvőt. Ez volt a család életében a másik nagy esemény.

A harmadik esemény sokáig váratott magára. Rózsai már egy éves asszony volt, amikor váratlanul beköszöntött az őszbehajló emberpár életét újjavarázó második gyermek. Wagnerék mint nem várt kedves ajándékot becézték a kis Margitot, aki öregedő életüknek legifjabb örömevé vált.

Margit már uribb nevelést kapott Rózsina, zongorázni taníttatták és az öreg Wagner talán még sohasem volt olyan büszke, mint amikor leánya kitűnő eredménnyel letette a kereskedelmi érettségét. Az iskolában többé-kevésbé elsajátította a német és francia nyelvet, de az öreg Wagner nem elégedett meg ezzel a féleredménnyel, hanem szívesen áldozott a nehéz keresetből arra, hogy leánya heti két privátórát is vegyen az idegen nyelvekből. A kis vegyeskereskedés méretét után valóságos karriert jelentett, amikor Margit sógora segítségével bejutott a Takaré- és Kereskedelmi Részvénytársasághoz.

Ezután már csak egy vágyuk volt a szülőknek, az örök szülői vágy: jól férjhezadni Margitot. És amikor egy napon Fehér Dezső felbukkant a láthatáron, Wagner papa képzeletében már az első pillanatban összehasonlítta a megnyerő külsejű fiút Margittal, az öreg Wagner pedig azonnal szívébe fogadta a fiatal embert. Fehér Dezső első látogatása után az öreg Wagner este lefekvéskor boldogan mondta feleségének:

— Látod mama, ez jó parü lenne Margitnak. Most a vacsora meghitt hangulatában Wagner újra a jövő képét rajzolgatta.

— Jó állása van Dezsőnek, nyugdíjas állás. Többet ér az, akármilyen cifra cimmél. Ha emellett elvégzi a jogot is, egész fényes karrier vár rá a postánál.

Margit unta ezeket a minduntalan visszatérő célzásokat, de nem ellenkezett. Ezen az estén azonban az öreg Wagner ugylátszik végleges szívvallásra akarta bírni Margitot, akinek különböző válaszai az utóbbi időben már nyugtalanították a szülőket.

— Azt hiszem hamarosan véglegesítik és akkor megházasodhatnak.

Margit egy pillanatra felkapta a fejét:

— Ugyan papa, hiszen még nem is kérte meg a kezemet.

Wagner fölényesen, mosolyogva legyintett:

— Azt csak bíz rád. Szeret az a fiu, azt a vak is látja.

Margit hangja talán akaratlanul is élesebben csengett, amikor így válaszolt:

— És azt meg sem kérdezitek, hogy én szeretem-e Dezsőt?

A szülők meghökkenve néztek össze. Erre csakugyan nem gondoltak. Olyan természetesnek látszott, hogy Margit boldogan és ellenkezés nélkül segítse vágyait a megvalósulásához, hogy most zavart csend támadt.

Wagner né törte meg először a csendet.

— Kislányom, eddig úgy láttuk, hogy te is rokonszenvezel vele...

Margit öntudatlanul is taktikus volt a viselkedésében. Nem akart nyíltan színt vallani.

— Nem tagadom, rokonszenves. De ez még nem szerelem.

— Sokszor jobb a rokonszeny és a kölcsönös megbecsülés a vak szerelemnél — mondotta Wagner. — Ez az érzés legalább is tartósabb.

A kis boltajtó csengője megszólalt és az elkésett vevő véget vetett a családi tanácskozásnak. Wagner most kedvetlenül kelt fel, azzal a rossz érzéssel, hogy megint nem sikerült tisztázni ennek a tervbevetett házasságnak a kérdését.

Margit megkönyebbülten sóhajtott fel.

— Fáradt vagyok — mondotta az anyjának — ma sok dolog volt a bankban.

Kezet csókolta az öregasszonynak és a felszabadultság jóleső érzésével sietett át szobáján. Wagner né aggodalmas tekintettel nézett a becsukódó ajtóra.

Margit nem is volt fáradt, de gyakran mekkül ilyen kis hazugságokhoz, amikor szükségét érezte annak, hogy egyedül maradjon és hogy az ő szép áloméletét élje. Most is, amikor gondosan becsukta magára az ajtót, a retiküljéből egy kissé összegyűrött cigarettát vett elő, rágyújtott és mohó mozdulattal nyult az asztalon heverő ujság után. Ruhástól az ágyára vetette magát, meggyújtotta az éjjeliszekevény kis villanylámpáját, amelynek rézsaszin ernyőjén át mindjárt rózsaszínűbbnek látta az életet is. Az ujságok közül előkereste azt a képes lapot, amely annyiszor ringatta végtelen leányábrándokba és amely állandóan a karrier és világsiker szédítő perspektíváit nyitotta meg előtte.

Először a képeket futotta át, majd a hírneves színésznők magánéletéről szóló intimításokat olvasta végig mohó gyorsasággal és ezután került sorra a híres francia regényíró érzéki témái és vastag betűkkel szedett novelláira. Az egyik oldalon egy feltűnően szép fürdőtrikós nő fényképe alatt a következő címet olvasta:

KI A VILÁG LEGSZEBB LÁNYA?

A hatalmas betűkkel szedett cím alatt sok alcím sorakozott, amelyeket már türelmetlenül siklott végig Margit tekintete. Annál nagyobb érdeklődéssel olvasta a nagy cikket, amely feltűnő tipográfiával a következőket tartalmazta:

»A régi görög és római testkultusz megújulásának vagyunk tanúi ma, amikor a testkultúra ismét teljes mértékben virágzik. A modern ember mindjobban visszatér a természethez, az atlétika, a sportszeretet, a tánc- és testkultusz több műbó divatná, melyen benngyökereznek az emberi ösztönben, amely mindig is vonzódott a szép test iránt.

A szépségversenyek is elsősorban az ideális testkultusz szolgálatában állanak. Évről-évre összemérik szépségüket minden országban a legszebb lányok, hogy aztán a különböző országok szépségkirálynői újabb versenyen találkozzanak. Ez a nemes verseny erősen fejleszti a szép, egészséges és kisportolt arányos test iránti érzéket és így közvetve hozzájárul ahhoz is, hogy egy erős és egészséges új generáció fejlődjék.

A Képes Világ örömmel jelentheti olvasóinak, hogy az idei szépségversenyt ismét szerkesztőségünk rendezi meg. Az országos szépségversenyt az ősszel tartjuk meg és azon minden szép lány jelentkezését örömmel látjuk. Az idei szépségversenynek az eddigieknél is nagyobb fontosságot ad az az örvendetes körülmény, hogy a verseny győztese a Képes Világ költségein részt fog venni a jövő tavasszal Nizzában megtartandó világszépségversenyen is, amelyet a legnagyobb amerikai színházi lap a Comedie

rendez. A nagy elterjedtségű amerikai lap felkérte szerkesztőségünket, vállaljuk a világszépségverseny rendezésében való részvételt és a Képes Világ ennek a megtisztelő megbízásnak örömmel tesz eleget.

A szépségversenyen résztvenni szándékozók már most beküldhetik fényképeiket a Képes Világ szerkesztőségébe. Legközelebb ismertetni fogjuk annak a zsűrinek az összetételét, amely a versenyen dönteni fog és azoknak a nagyarányu, fényes ünnepeknek a programját, amelyeknek a keretében a szépségverseny le fog zajlani.

Magunk is feszült izgalommal várjuk, ki lesz az a boldog és irigylelt lány, akit a művészekből és írókból álló zsűri az ország legszebb lányának fog deklarálni és akire hír, dicsőség, ünneplés, pénz és talán fényes karrier is vár. Talán valahol vidéken az ismeretlenül homályában él ma még az a fiatal lány, akit a szépségverseny hamarosan az érdeklődés előterébe fog állítani és aki néhány hónap múlva a világsiker útjára fog lépni.

Margit szédülő fejjel tette le a távoli ábrándképeket megcsillagotató ujságot. Néhány percig mozdulatlanul feküdt az ágyon, majd gondolatokba merülve lassan felkelt. Önkéntelenül is a tükör elé lépett és bíráló tekintettel nézett szembe önmagával. Sokáig állt így fiatalágának és szépségének tudatában, aztán lassan egymásután lekerültek róla a ruhadarabok. Megelégedetten, majdnem szerelmesen nézte azt a képet, amit a tükör mutatott: egy rugalmas, keményhúsú, formás, gyönyörű lánytestet.

Ezen az éjszakán távoli ünnepeket és világsikereket zavaros képei tették nyugtalaná az álmát.

III.

Fehér Dezső reggel hétkor kelt. Az egyablakos kis szoba kopott faredőnyeinek hasadéka ilyenkor minden reggel betűzött a nap, az éberszette fel pontosan és rendszeresen, mint a vekker. A puhafa éjjeliszekevényen a nyárspolgár éjszakai garnitúrája hevert: tulaezüst óra, emaillezott ezüsttűzatu cigarettatárca, amelynek első lapján óriási szarvasfej éktelenkedett és amelyre Fehér Dezső nagyon büszke volt, aztán összegyűrött szélű telefirkált notesz, foszlófélben levő börtárca és szerte széjjel gurult néhány aprópenz.

Az öltözködés pernyi pontossággal ment Fehér Dezsőnél, pontban negyednyolckor belépett az anyja: szigorú fehérhaju asszony és ahogy az ajtót kinyitotta, a szomszédos konyha savanykás szaga áradt be mögötte.

Fehérné, a kávét hozta, amely vidáman aranylott a piros rózsákkal díszített óriási findszékében. A fatálca vajaskifli, mellette egy másik kifli, de ez már vaj nélkül, arra az esetre, ha Dezső a párolgó barna kávé és a vajaskifli elfogyasztása után még éhséget érezne. A tálcát letette az asztalra, homlokán csókolta a fiát és a következő pillanatban már önkéntelenül is az ágy fejénél függő aranyrámás fotográfiára vetette tekintetét. A fotográfia Wagner Margitot ábrázolta. Mellkép volt, kisvárosi fényképész munkája, erőltetetten komolykodó pózban, kalap nélkül és olyan idegen mosollyal az arcán, amelyet Fehér Dezső sohasem látott még Margiton, de amely éppen ezért különös hatással volt rá.

Az öregasszony minden reggel megnézte ezt a képet és minden reggel egy-egy megjegyzést tett a kép eredetijével kapcsolatban. Anya és fia voltaképpen keveset beszéltek Wagner Margitról, de Fehérné azért pontosan informálva volt a »gyerekség« fejeményeiről. Fia alázatos, áradó szerelmét Margit iránt előszeretettel nevezte gyerekségnek és egyáltalán nem csinált titkot abból, hogy ninesen elragadtatva a »pártitól«. Dezsőnek nyugdíjas állása volt igaz, hogy még csak kezdő hivatalnok volt, de emellett a jogot is végezte és Fehérné tisztában volt azzal, hogy a diploma elnyerése után a hivatali haladás menete is gyorsabb lesz. Nem ismerte személyesen Margitot, de valami ösztönös ellenszenvet érzett így is iránta, az anyák ösztönös haragját az iránt a nő iránt, akire fiuk egyre több érdeklődést pazarol. Dezső bátoratlan kísérletre airt, hogy valamilyen alkalomból összehozza őt Margittal és szüleiivel, mindannyiszor leintő gesztussal hártotta el.

(Folytatása következik.)

Gondos anyák

tapasztalatból tudják, hogy hány álmatlan éjszakát, mennyi ijedelmet, kétségbeesést okoz a gyermekek és családtagok rendszertelen emésztése és széklete. Ezen a bajon azonnal, amint az első jelek jelentkeznek, segíteni kell és pedig alaposan, nehogy makacssá váljon. A **FIGOL**, amely az évszázadok óta kiváló gyógyhatásáról híres dalmáciai füge nedvéből tengeri füvek hozzáadásával készül, a legelhanyagoltabb székszorulást is alaposan meggyógyítja. — Készíti és postán szétküldi: **Dr. SEMELIĆ** gyógyszerháza, **DUBROVNIK 2**.
Ara üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Minda oknak, akik felejtethetetlen édesapánk, testvérünk, illetve sógorunk

SINGER ADOLF

temetésén fájalmunkat részvételükkel igyekeztek enyhíteni, ezúton mondunk köszönetet.

Sombor, 1929. augusztus 4.

8636

Singer-család

Tisztelettel értesitem ügyfeleimet, hogy irodámat

Kralja Petra park 7. szám alá (Reichl-palota) helyeztem át.

Rothbart M.

szállítási vállalat. Telefon 471

Angol és sziléziai szénből gyártott

Gáz-kocsz

és

kátrány

kapható kicsinyben és vagon-tételben

Városi Gázgyár, Subotica

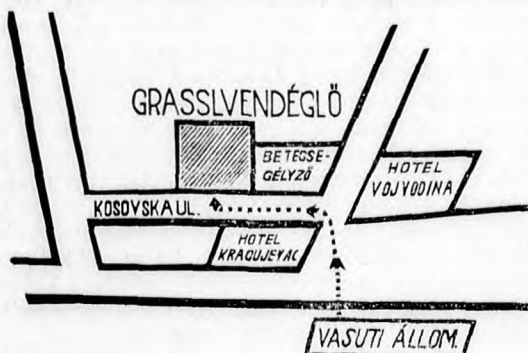
A legdivatosabb

ridikülők

valamint jóminőségű **bőröndök** olcsón

caakis

Schlagernél, a készítőnél kapható Subotica, Aleksandrova ul. 1

Utazók és utasok ki akar jól és olcsón enni és inni Pancsevón?

Az keresse fel a **GRASSL**-féle vendéglőt (ezelőtt Oslobodjenje)

100 lépésre a vasúti állomástól

Elsőrendű bányai konyha, állandóan meleg és hideg ételek, nagyszerű **kaipapri** és **sütitala**. Kitűnő hegyvidéki borok! — Olcsó árak! — Előzékeny kiszolgálás! — Ugyanott

borna nyereséges

Elsőrendű belaczkvai borok 5 litertől a 5— dinár, 50 litertől a 4'50 dinár, nagyobb mennyiségben 4 dinár. Vagontételekben még olcsóbb

GRASSL PÉTER vendéglős és bor-nyeresékes PANČEVO, Kosovska ulica 5.

Utókurára

legalka masabb a stara-kanjizsal

Csodakut-fürdő

mely a város alatt, gyönyörű árnyas pariban fekszik a nyugodt csendessége biztosítja a pihenést. A víz nagy rádiótartalma fölöttén orvosiilag javulva ízületi és izomreuma, fájás, zsába, idegbántalmak, női bajok ellen és emésztési zavaroknál

Tiszta szép szobák, olcsó ellátás Igen mérsékelt fürdőárak

MENETREND:

Szaboticeáról vonat indul reggel 5. d. e. 10 óra 8 percekor, délután 2 óra 11 percekor, este 6 óra 55 percekor

Spitzer Zoltán

uj speciális szücs- és szörmeáruháza

Veliki Beeskerek

Vojvoda Mišića ulica — a Nagyhid mellett

Állandóan nagy választék az összes szörmeáruhákban Szörmekabátok, gallérok, bélések a legújabb párisi divat szerint

Speciális szücsműhelye **átalakító és javítási** munkákat pontosan végez

843

Fayence- és majolika falburkolólapok padlózati keramitlapok és samottanyag

nagy választékban jutányos árban állandóan kapható:

Schomann és Bauer cégnél, Noviszad

Lakatos-villanyszerelő

stabil gőzgép, gázmotor, villamos telepkezelői stb. felső-elektrotechnikai vizsgákkal, villanytelepre, vagy hasonló nagyobb üzemhez nagy elektrotechnikai gyakorlattal

állást keres

Ajánlatokat „8420“ szám alatt a kiadóhivatal továbbítja.

8420

Hol vásárol a vidéki Suboticán

Butor

legjobb — gyári áron

Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6

Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!

Kiváló szépen fest és vegyileg tisztít

WIHART IMRE

Sokolska ulica 3

Acélrollógyártás

a legjobb kivitelben, olcsón

Vászi Péter

ujjonnan berendezett rollógyártótelepén Bene Sudarevićeva ulica 41

METROPOL-GARAGE

vállalja az összes rendszerű autók javítását garancia mellett!

Oslobodjenja (Santai) ulica 23

DEKA autógummi

elfismert német márka

RADIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei olcsók, jók, megbízhatók

Mindenemű **elektronizációk**: fagyaltgép, habveő, sütővasak stb., továbbá **fa- és komló-permetező** készítése garancia mellett

Puskás gépműhelyében

Tolstojeva u. 7

Butor izléses és jó minőségben, méltányos árban, **részletre is**

Épület Mérth Lajos

asztalosnál VII. Jugovića ulica 13.

Szenzációs újdonság

Minta oltalmazva 14903/1927. sz. a.

kazetta és bőrönd

Főszájtosságai: 1. Pehelkőnyű 2. Tartós, masszív 3. Elegáns, kecses

Andrássynál

Szabotica szíjgyártó, nyerges és bőröndös Csirkepiac

Képviselő

Takács Márton

gummi- és bőr-nyeresékes, Zrinjski trg 24.

Parkett-gyári tölgyszemcsék **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként házhoz szállítva **32** dinár. Nagybani vételnél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Szabotica Tel. 6-69

A MARIOLANAI SZARVASMARHATENYÉSZTŐ EGYESÜLET

a Dunai tartomány önkormányzati hatósága, a földművelésügyi minisztérium, valamint a mariolanai községi előljáróság és az urbéri közbirtokosság támogatásával

f. évi szeptember 8-án a višaci járás számára Mariolanán állati termékek és takarmány kiállítással egybekötött

állatkiállítást

rendez

Kiállításra kerülnek:

szimentáli bikák, tehenek, üszök és borjúk, Nonius-lovak, Yorkshre- és mangalica-sertések, merinói juhok, Plymouth és Leghorn-szárnyasok, toulousi libák, pekingi kacskák stb. — A kiállított állatok egy része meg is vehető.

Mariolanának vasutállomása, postahivatala és megfelelő befogadóképességgel szállodája van

Bővebb felvilágosítással szolgál a **KIÁLLÍTÁS RENDEZŐSÉGE**

163

Simon és Bodnár

gépjavitóműhely, vas- és részöntő
Subotica, VI. kör Tolstojeva ulica 27. szám (Könyvtár melletti utca)

Elvállalunk mindenféle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek ujtását

vasból vagy bármely ötvözetből
Külön osztályunkon: autók, traktorok, gázmotorok, valamint az összes tügépek javítását speciális szerszámgepeinken szakemberrel garancia mellett végesszük

**vas- és részöntő-
cénkben**

A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen gépalkatrészt a legolcsóbb áron készítünk

Tel. 143

5800

Nagyjövőjű, jól megvalósított, rentabilis noviszádi cég üzletkörülnék kibővítésére finanszírozó

társat keres

Csak egészen intelligens, széles látókörű, üzletileg képzett urak vagy hölgyek komoly ajánlatot veszem figyelembe, akik az üzlet részére legalább 200.000 dinárt tudnak rendelkezésre bocsátani és lehetőleg vállalják a személyes közreműködést is. Ajánlatokat Kardos hirdetővállalat Noviszád, továbbít.

Morvai és Molnár

műkő- és cementárnyár
Subotica (a vasutal szemből)

Elvállalunk mindennemű műkő, vasbeton- és cementmunkát. Észít egy és többszínű cement- és mozaiklapokat, valamint drótbetétes és csömszölt betonesöveket

Árajánlatlalt díjmentesen szolgál

Hízeladás

Stai Beđeja a Schik-féle 40 év óta fennálló jóforgalmu

vendéglővél és: fűzerülettel

öregség miatt eladó

özv. Schik Ignác Stari Beđeja

3155

Ha gallérját, tényesén, fehérén és elegánsan akarja viselni, akkor küldje

445

PIUKOVIC

gőzmozdóba
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Fával égetett építőmész

vagontelepekben leszállított árban kapható

Révai Adolf

Subotica, Sokolska ul. 2. Telefon 551

Tenyészállatvásár Kaposvárott

F. évi augusztus 24-27. között Tenyészállatvásárt és szeptember 2-ig Mezőgazdasági kiállítás tartatik Kaposvárott. A kiállításon a legelsőrendű tenyészetek vesznek részt és a kiállított törzs könyvezett fajállatok, nemesített vetőmagvak és gazdasági gépek olcsón beszerezhetők.

A kiállítási igazolványok alapján a határ augusztus 20. és szeptember 2. között vizum nélkül léphető át és a magyar vasutakon féláru kedvezmény van. Igazolványok a 30 D. árban kaphatók a felkért SHS gazdasági egyesületeknél és kereskedelmi testületeknél, nemkülönbön a zágrebi magyar konzulátusnál és a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályánál (Jaksiceva ul. 2), ahol a vásárra vonatkozó minden felvilágosítás díjtalanul szerezhető be.

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

A Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zágrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereznii, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az útítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademia, Jaksiceva ul. 2), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületeknél, pénzintézeteknél és utazási irodáknál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógytelepeket szolgáló vasuti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jaksiceva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

A fenti vizumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utazás a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vizumdíjat utánfizetik.

WEITZENFELD DRUG SUBOTICA

INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes- zsákok

vizmentes ponyvák

Kerti és tűzoltó tömlők, mindennemű zsinagáruk olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

ELŐNYOMDAT

legmodernebb stílus rajzokkal és kellekekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA modern előnyomdatrendezői gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és kellekek kaphatók

Prima poroszszenet

Osztrau- és Hindenburg- kokszt

bányaáron ajánl az

Általános Hitelbank Rt.

szénosztálya

Szubotica — Telefon 51

»FLY-TOX«

(„Fláj-toksz“) kiirtja

a molyokat, poloskákat, legyeket, szúnyogokat, valamint az összes rovart és azok petéit.

Hatása gyors, biztos. Szaga kellemes és nem hagy a ruhán és fehérneműn folot.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Eredeti kék csomagolásban, francia felirással.

Óva odjünk utánzatoktól! Gyári lerakat a Vajdaság és Szerémség részére

KEMIKALIJA

vegyszerek nagybani raktára

NOVISAD

Arse Teodorovića (Sljukina) ulica 7

601

Parfimerija KAICS

ajánlja különleges Köni-vizelt nagyban és kicsinyben Chypre, Ambra, Lorigán, Kaliforniai Poppy, Orgona, Gyöngyvírág, Szekfű, Jáclint, Ibolya, Nárclisz, Orosz

LIFKA-KERT

Hétfő — szerda

A három rabjai

Egy tündöklő szépségű háromhölgy szerelme és szokása

Főszereplők:

Mary Astor és Louis Wolheim

LEVELEZÉS

Csinos fiatal hölgy keres uriember ismeretséget, — anyanyilag támogató. — Őszinte jelige alatt a kiadóba 112. 8634

L. U. Végre megkaptam soraid. Érthetetlen apróbb kívánságaimmal szemben nagyfokú indolenciád. A Te kívánságaid mindig parancsok... és ezt a levelem is bizonyítja. Nem merem hinni, hogy az én gyötördésem a Te óhajod lenne! Az élet nagy ajándékát sokan nem értékelik... fogadd el... a nagy sivatagban, a pusztaságban oly oázis ez, ami tőled, felel, megtisztít, boldogít és az életnek célt ad. Csütörtökön okvetlen látni akarlak! Sok közölnivalóm van. Szerellemmel Semper Idem. 8697

Nem sablonok, hanem külön egyéni ízlés szerint készülnek Branchler butorai. Subotica. Halpiac. 7748

HÁZASSÁG

Fiatl özvegyasszony, magyar, zsidó, 34 éves, igen jó családból származó és jó anyagi körülmények között élő nő, férjhez menne biztos egzisztenciájú és korrekt uriemberhez. Ajánlatok »Jövő« jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 8637

Intelligens, fess, 31 éves, román kath. keres ezen a már nem szokatlan uton hozzáillő, hozományával rendelkező életársat. Nemzetiség, vallás mellékes. — Leveleket »Hü életárs« jeligére a kiadóba kérem. 8708

Házasság céljából megismerkedne Beogradban élő magyar szálloda-szakember, 25 éves, elvált magáncs. urinóval, aki szereti a városi életet. 40-50.000 dinár készpénzhozományra reflektál. Csak teljes című, fényképes levelekre válaszolok. Ügynökök kizárva. Leveleket »Beográdi« jeligére a kiadóba kérek. 8534

A jó házassághoz nem kell hozomány, de a szépség elengedhetetlen. A szépség útja a Vécsei-féle Kozmetikai Tanácsadó. Ára 40 dinár. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a Minervánál, Subotica.

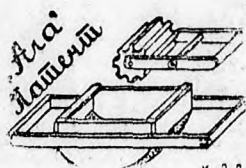
FOGLALKOZÁS

Lakatos- és fényezőtanonc kerestetik. »Fortuna« vas- és rézbutorgyár, Novisad, Jovan Aranjeva 19. 8573

Fasszobrászt, önálló munkást, azonnali belépésre felveszek. Dózsa asztalos, Beograd, Kralja Aleksandra ulica 246. 8593

Iparvállalat keres azonnali belépésre perfekt szerb, magyar, esetleg németül is tudó könyvelőnőt vagy könyvelőt, aki a levelezésben is jártas. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 8690

Fiatl kovácssegéd felvétetik. Beogradski put 110. 8609

„ALA“

(patent Konrath)

paradicsom paszirozó

minden vas- és háztartási üzletekben kapható:

Gyártja:

BRAČA LENARD
Industrija drva
Subotica 82.6

Figyelem! Szűcssegéd kerestetik, öregebb, aki gyakorlott bundák készítésében. Fizetés munkateljesítmény szerint. A munka állandó. Mihajlović Péter szűcsmester, Vukovar.

Házvezetőnőt keresek, megbízható, aki jól főz és az összes házi teendőket végzi. Eugen Király, Osijek, Županijska ul. 8. 8594

Pincérgyűnőség, Freudfeld Vilmos Pancsevön ajánl, keres, elhelyez mindennemű, elsőrendű kávéházi. szállodai személyzetet.

Üjnonnan megnyílt angol szövet és cseh vászon gyári lerakata keres képviselőket minden járási székhelyen. Csak reprezentálni tudó, szorgalmas, az állami tisztviselőknél és magánfeleknél a részlet való eladásban jól bevezetett képviselőkre reflektálunk. Részletes ajánlatok Novisad, postafiók 189 címre küldendők. 8670

Informátorokat kerestünk minden városban és községben, akik információs irodák részére már dolgoztak. Ajánlatok »454« megjelöléssel Jugomosse, Beograd, Terazijske 25 címre küldendők. 8669

Kaleposzuzemet Skopljén ki venne át vagy ki társulna. — Rozmann bojadisaona, Skopje. 8675

Ügyes molnársegédet azonnali belépésre felvesz a Schäffer-malom, Stara Kanjižan. 8692

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kiemelésével. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontás nélküli leveleket továbbítunk. Kérdéseket csak a kiadóhivatalba küldjétek.

Utazó(nő) kelengyecikkekkel, magánfelek látogatására, fix és jutalékra felvétetik. — Ajánlatok: Radio Reklam, Subotica, kéretnek. 8628

Rarktázomki, inkasszánsi, vagy hasonló állást keres szerbül, németül, magyarul tökéletesen beszélő egyén. Kaucióval rendelkezik. — Cim: Jovanović M., Botičeva 6. 8702

Önálló volt fakeskedő, mérlegképes könyvelő, szerb, magyar és német nyelvtudással azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket Bega hirdető, Veliki Beckerek továbbít. 8568

Kertészt keresek, aki a kertészet minden ágban teljes jártassággal bír és ezt jó bizonyítványaiával igazolja. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal Fernbach Károly, Pačić címre küldendők. 8386

Borbélysegéd, jó munkás, augusztus 15-iki belépésre állást keres. Buhijavágás-hoz is ért. Kereszturi András, Ficsor János fodrásznál, Stara Kanjiža. 8692

Erős kifizetői felvétetik »Fortuna«, Karadžičeva ul. 12. 8671

Gyakornokot

kereskedelmi iskolai érettségivel, szerb és magyar nyelvtudással felveszek. Sze-b és magyar nyelven írt ajánlatok személyesen nyújtandók át

Székely Mátyas cégnél Subotican

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÚVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Vasuti vendéglő és szálloda teljes berendezéssel, házzal együtt eladó. Csak személyesen tárgyalj és bővebb felvilágosítást nyujt Forrai Péter tulajdonos, Veliki Beckerek, Begej állomás, Hotel »Sumadija« 8430

Fiatl 501-es autó eladó. Bővebbet Preradovičeva ul. 4. 8493

Eladó Somborban, Birčanin Ilija ulica 4. szám alatti ház, amely 3 szobából, nagy előszobából, csukott folyosóból, mosókonyhából, spajzból, pincéből, fűskamrából áll, nagy udvarral és kerti helyiséggel. A ház szeptember 1-én beköltözhető.

Butor eladó, egyéves, modern csontszinű négyszer kontrázott masszív háló, feltehetőleg kombinált ury-szoba-ebédlő, szőnyegek, varrógép, nyolc csöves fehér emailozott új Zephir kályha. Sienkievičeva ulica 19. 7927

Olcso kítűnő kikindai hornyolt vörös

tetőcserép

kicsinyben és vagontelepekben kapható Daničičev (Palicsi) put 29. sz. alatti új tetőcserép telepen. Rendeletéket felvesz Centralna Banka k. z. Subotica, Aleksandrova ul. 8365

BUTOR

Legszebb Legjobb Gyári áron Részletre is Fister Gusztávnál Fra Ješe trg 6. Barátok temploma során 2.61

Ingatlanok és áruk

vételét és eladását közvetíti, bizományi árut értékesít, értékpapirokat, sorsjegyeket vesz és elad. Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3. 8565

Fürdőruhák, dresszek, szandálok, gyermek- és szociálcipők óriási választékban megérkeztek Budanović Teresia, Szubotica, Rudić ul. Labor palota. 938

Gyógyszertár megvételre vagy bérbe keresek. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 8511

Szölpépresek, Röck gyártmány, használt jó állapotban megvételre kerestetnek. Ajánlatok Pinkovics József központi irodájába, Subotica, küldendők. 8454

Ada (Bácska) a gabonapiac-téren egy jóforgalmu vaskereskedés eladó. Érdeklődni lehet a kiadóban. 3239

Selyempincsi eladó. Vorobjovné, Sombor, Florianova ulica 38. 8677

Ebédlő, fekete, modern, eladó. Vorobjovné, Sombor, Florianova ulica 38. 8676

Rizling, kövidinka, új bor, valamint többéves palackérett óbor kisebb-nagyobb mennyiségben jutányos áron kapható Horgoson, Fodor Miklós szőlőbirtokosnál

Veszek leszedett komlódrót. Braun Géza szítás, Srbohran (Bácska). 8684

Íróasztalok megvételre kerestetnek. Cim a kiadóban 8705

Olvasztott vaj veszek minden mennyiségben. — Ajánlatok ármegjelöléssel Sarajevo, post. pretinac 27. címre küldendők. 8679

Íróasztalt keresünk megvételre. Konrath Radió, Subotica. 8605

Eladó amerikai kétszapos söraparát, rezervuátor 600 —1200—1600 lit. Ehrenfeld, Nova Kanjiža. 8635

Ház 210 négyszögöl területű, egy szoba, konyha, előszoba, előkamrával és mellékhelyiségekkel 40.000 dinárért eladó. Bővebbet Gajeva ul. 78. 8678

Uri garnitúra, hálószoba, tükrös garderoobszekrény, evőszerviz, üveges könyvszekrény, konyha és egyéb butorok darabonként, Stingl zongora kítűnő állapotban eladók. Cim a kiadóban. 8638

Rádió, 4 lámpás, kifogástalan speciális lámpákkal, eladó. Megtekinthető Ljubljanska ul. 24. délelőtt 12—1. 8681

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda

Közkívánatra meghosszabbítva

Miss Palics választás Ámor hajója

Egy tengerész és egy táncosnó szerelme. Főszereplők: George O'Brien és Lois Moran **Mexikói banditák** Cowboy történet. — Főszereplők: Feety Fluty

Keresek megvételre szalagfűrészt, könnyű magánjárót, jó karban. Pekanović bogárn, Sombor, Brankovičeva ulica 28. 8688

KÜLÖNFÉLE

Modern 3 szoba verandával, fürdőszoba, vízvezetékkel, minden mellékhelyiséggel Palicán a legszebb helyen minden elfogadható áron kiadó. Dohány fakeskedő. 8612

Vasuti állomáshoz közel 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Ugyanott butorozott szoba és ház mesteri lakás kiadó. Cim Zeleznička ul. 3. 8505

3 szobás uccai lakás mellékhelyiségekkel, 2 szobás uccai lakás mellékhelyiségekkel és üzlethelyiség azonnal kiadó. Frankopanska ul. 15. 8539

Egy szoba, konyha villanyvilágítással butorozva vagy butor nélkül augusztus 15-re kiadó. Ugyanott uccrai nyíló tágas pincehelyiség raktárnak, műhelynek vagy üzletnek kiadó. Cim a kiadóban. 8334

Lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, konyha, spajz és pincéből és külön bejárata van, Szubotican a Brozova ulica 21. szám alatti házban azonnali beköltözés mellett kiadó. Udvarban kut van. Bővebb felvilágosítással szolgálhat a házban lakó öz. Györfi Gyulán, vagy a tulajdonos Palics.n. Trogrska ul. 7. szám alatt. 8478

Mübutor

Legjobb és legizelésebb csak Szabadosnál Subotica, Daničičev put 1

»Lukate« kiváló fiatalító szer, megint kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Postai szétküldés Blum gyógyszerár a főpostával szemben Leirást Din. 2.— ellenében küldünk.

Ne mu assz! Szombori Ipari és Kereskedelmi Kiállításán, aug. 10-18, a 10. kiállítási ismételt világ-rajú zongorámat és pianómat megint kiadni, amelyek havi részletekkel és a legedvezőbb feltételek mellett szállítom. RAAB ÖDÖN, Sombor

Pianino, jó karban, 4500 dinárért eladó. Kopping Klára tanítónő, Filipovo (Bácska). 8683

Eladó ház Osijeken, forgalmas uccában, saroképület, régen fennálló és jól bevezetett vegyeskereskedéssel és külön italmérés-sel, szép háromszobás lakással, fürdőszobával és vízvezetékkel, villanyvilágítással, a villamos vasut megállójá mellett. Felvilágosítással szolgál Ljudevit Süz, novinsko poduzće, Osijek I., Pejačevićeva ulica 54. 8694

Modern belterületi lakház szabadkéből eladó. Cim a kiadóban. 7248

A főuccán egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül augusztus elsejére kiadó. Felvilágosítást nyujt »Dunav« biztosító Vilsonova ulica 11. 7821

2 üzlethelyiség lakással azonnal kiadó. Oslobodjenja ul. 10. 8665

Butorozott szoba házaspárnak kiadó konyha használatlaltal. Zmaj Jovina ulica 7. 8633

Teljes ellátásza felvétetik Noviszadon két jó családból való diák. Noviszad, Ustavska ul. 50. 8699

Kétszobás utcai és udvari lakás mellékhelyiséggel kiadó. Aleksandrova ul. 11. 8637

Szuboticiai fotoamatörök figyelmébe! Elsőrangú szakember kétheti praktikus kurzust nyit kezdők és haladók részére. Egyéni oktatás. Közös kirándulások. Honorárium 125 dinár. — Cim a kiadóban. 8689

A legjobb padlóbeeresztő viasz kap a NEMENJI I DRUG cégnél SZUBOTICA Vidékre is szállítunk, használati utasítással a g á un.

Pénzkölcsönt

folyósít ingatlanokra, váltóakra ékszerekre, értékpapirokra és egyéb dologi biztosítékokra Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3

Kölcsönzások, kölcsönponyvák kaphatók Lederer Dezső cégnél, Sombor. 7832

»Neo-Derma« kivonat biztos szer bőrgyulladások és bőrbajok ellen. 10 dinár előzetes beküldése mellett prospektust küld Nada laboratórium, Subotica. 7692

Wolfner gépszijjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szuboticián egyedárusított Barzel vasület. 6117